

o.a.:

vakgroep strategie en tactiek
kameraas in Leiden
10 jaar krisispolitiek

bijlage Hafenstrasse

DE ZWARTE

21-8-87

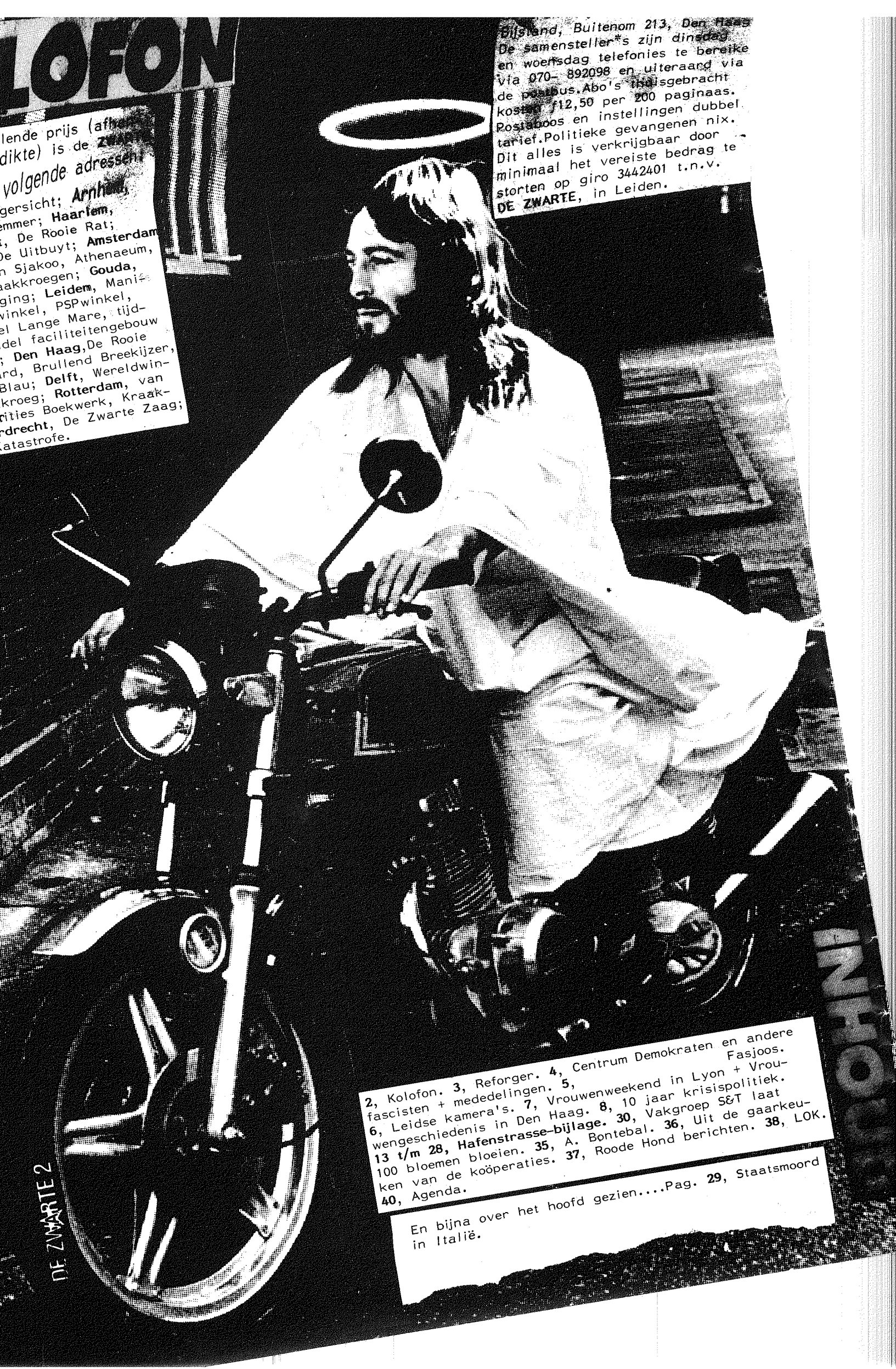
84

f 3,-

KOLOFON

lende prijs (afh
dikte) is de Z
volgende adressen:
gersicht; **Arnhem**,
emmer; **Haarlem**,
i, De Rooie Rat;
De Uitbuyt; **Amsterdam**
n Sjakoo, Athenaeum,
aakkroegen; **Gouda**,
ging; **Leidem**, Manie
winkel, PSPwinkel,
el Lange Mare, tijd-
del facilititeitengebouw
; **Den Haag**, De Rooie
ard, Brullend Breekijzer,
Blau; **Delft**, Wereldwin-
kroeg; **Rotterdam**, van
rities Boekwerk, Kraak-
recht, De Zwarte Zaag;
atastrofe.

Bijstand, Buitenom 213, Den Haag
De samensteller*s zijn dinsdag
en woensdag telefonies te bereike
via 070- 892098 en uiteraard via
de postbus. Abo's thuisgebracht
kosten f12,50 per 200 paginaas.
Postaboos en instellingen dubbel
tarief. Politieke gevangenen nix.
Dit alles is verkrijgbaar door
minimaal het vereiste bedrag te
storten op giro 3442401 t.n.v.
DE ZWARTE, in Leiden.

DE ZWARTE 2

DE ZWARTE

2, Kolofon. 3, Reforger. 4, Centrum Demokraten en andere
fascisten + mededelingen. 5, Fasjoos.
6, Leidse kamera's. 7, Vrouwenweekend in Lyon + Vrou-
wengeschiedenis in Den Haag. 8, 10 jaar krisispolitiek.
13 t/m 28, Hafenstrasse-bijlage. 30, Vakgroep S&T laat
100 bloemen bloeien. 35, A. Bontebal. 36, Uit de gaarkeu-
ken van de kooperaties. 37, Roode Hond berichten. 38, LOK.
40, Agenda.

En bijna over het hoofd gezien....Pag. 29, Staatsmoord
in Italië.

REFORGER '87 : het laatste nieuws

-Voor Nederland begint REFORGER op 26 augustus met de aankomst van Amerikaanse militairen. In de periode van 26 augustus tot 6 september zullen in totaal 13.000 militairen aankomen op Schiphol. De KLM speelt hierbij een grote rol.

-De helft van deze troepen zullen per bus en vrachtwagen worden overgebracht naar verschillende verzamelterreinen in de omgeving van Schoonloo (in een bos bij de kampeerboerderij De Klonie in Ellertshaar), Emmen (terrein van de firma Crusee), Ommen (camping Besthemerberg) en de vliegbasis Twente. Deze 6500 militairen halen het materieel op in de depots van Ter Apel, Coevorden en Vriezenveen. Hiervandaan gaat het over de weg en per trein naar de bondsrepubliek.

De treinen gaan via Coevorden. De andere 6500 militairen zullen materieel ophalen in de haven van Rotterdam. In afwachting van de aankomst van dit materieel worden ze ondergebracht in een tijdelijk op te richten verzamelplek op het terrein van het bedrijf Grootint in Dordrecht.

- Op 28 augustus komen dan de eerste van de vier schepen met militair materieel. Dit zijn de schepen Pollux, Algol, American Eagle en Capella. De American Eagle is indertijd ook gebruikt voor het minutie transport naar de Eemshaven. De schepen worden gelost bij het overslag bedrijf Quick Dispatch in de Rotterdamse haven. Met deze schepen wordt het volgende materieel aangevoerd: 40 rupsvoertuigen, 3000 wielvoertuigen, 350 containers en 130 helikopters.

Vanaf 29 augustus zullen de eerste troepen de haven verlaten; rupsvoertuigen en containers gaan direct per trein naar de BRD. De wielvoertuigen worden eerst over de weg overgebracht naar een verzamelterrein in Dordrecht. De helikopters worden in de haven gereedgemaakt en vandaar overgevlogen naar de vliegbasis Eindhoven. Vandaar gaat het naar de BRD.

-Ook vanaf 29 augustus vertrekken er troepen vanuit Dordrecht. Dit gaat in kolonnes over de weg naar Duitsland. Welke wegen ze hiervoor gebruiken weten we nog niet. De kolonnes bestaan uit 25 voertuigen en rijden zo veel mogelijk buiten de spits. Er rijden maar 9 kolonnes per dag.

-Een klein aantal eenheden (militairen plus voertuig) gaat van Dordrecht naar het vliegveld Ypenburg bij Den Haag. In de periode 4 tot 9 september zullen deze met 60 vluchten naar de BRD vertrekken. Dit gaat met Hercules transport vliegtuigen. -Ondertussen worden op de Belgische luchthaven Zaventem en het Duitse vliegveld Geilenkirche(?) ongeveer 2500 militairen aangevoerd die verzamelen in de buurt van Brunssum, waarschijnlijk bij de voormalige Hendrik-mijn. Deze halen materieel uit de V.S. depots van Brunssum en Eijgelshoven.

-Al deze transporten zullen tot ongeveer 9 september plaatsvinden. Tijdens de oefeningen in Duitsland zal het noodhospitaal in Heerlen operationeel worden gemaakt. Dit gebeurt in de periode van 14 tot 25 september. Daarna wordt er hier geoefend met 400 oefengewonden die eind september via het vlieg-

PERSSTEUNPUNTEN.

Ten behoeve van de operatiën in het Noorden en het Oosten van Nederland.

Locatie: Kampeerboerderij "DE KLONIE" in Ellertshaar (bij Schoonloo)
Open: 25 augustus 1987-11 september 1987
dagelijks open van 08.00 tot 22.00 uur
Telefoon: 05998-87272 toestel 242 (24 uur per dag bereikbaar)
Eigenaar f.j. vos; Ellertsweg 4 tel. 05998-87325 Ellertshaar

Ten behoeve van de operatiën in Zuid-Limburg.

Locatie: Hendrikmijn te Brunssum
Open: 15 augustus 1987-30 oktober 1987
dagelijks open van 08.00 tot 22.00 uur
Telefoon: 045-252268 (24 uur per dag bereikbaar)

Ten behoeve van de helikopteroperatiën vliegbasis Eindhoven.

Locatie: Voorlichtingscentrum vliegbasis Eindhoven
Sliffertse straat 5 A
Eindhoven
Open: 1 september 1987- 10 september 1987
dagelijks open van 08.00 tot 17.00 uur
Telefoon: 040-591203

ANTI-REFORGER AKTIVITEITEN

Amsterdam.

vanaf 13-8-87 Elke donderdagavond een ANTI-militaristische parade vanaf de v. Ostadestraat 233 a vanaf 18.00 uur

26-8-87 info-avond over REFORGER in kafe "VRANKRIJK" om 21.00 uur in de Spuistraat 216 met video

29-8-87 Fietsdemonstratie met vooraf Manifestatie op het Beursplein vanaf 11.00 uur en om 13.00 uur vertrek fietsdemo richting Schiphol-Oost

Endhoven

Eindhoven
19-9-87 Slotmanifestatie in de tent v.d. nieuwe scene, naast de Stadsschouwburg van 11.00 tot 17.00 uur

Rotterdam

Bij aankomst vloot elke dag een Picket-Line bij de ingangen van Q.D. De eerste dag heeft een demonstratief begin.

25-8-87 omsingeling MTMC in Capelle a/d IJssel van 14.00 tot 16.00 uur verzameld wordt op het metrostation Alexander. vertrektijd is om 14.00 uur

30-8-87 manifestatie in de Sociale akademie, Nieuwstraat 15 Rotterdam van 11.30 tot 18.00 uur

Groningen

Trekt een anti-militaristische karavaan rond die pamfletten zullen uitdelen

Brunssum

Komt een klein internationaal vredeskampje bij het AFCENT-hoofdkwartier

Landelijke Akties

Noodrem akties, als protest tegen de Nederlandse spoorwegen die voor het REFORGER transport per trein hun medewerking geven

Afiches; overal in het land zullen duizenden anti-reforger afiches geplakt worden

Reforger expres krant Daarvan zijn er 40.000 exemplaren van verspreid in het land en een groot gedeelte is ook in Rotterdam huis aan huis verspreid

"AMBASSADE BESMEURD"

"Den Haag - onbekenden hebben in de afgelopen nacht (18-8) in Den Haag de west-duitse ambassade met verf besmeurd en pamfletten rondgestrooid met de tekst 'Rudolf Hess is dood, nu is hij vrij'."

Dit bericht konden we vandaag in de Haagsche Courant lezen. Dat deze besmeurders met 'onbekenden' betiteld worden vind ik zeer vreemd, omdat zij alleen al met hun leus laten zien dat ze het fascisme verheerlijken. Daarbij hebben ze pamfletten gestrooid waarin ze zichzelf vast wel een noemer hebben gegeven. Op de poster stond een duitse adelaar met een hakenkruis. De Volkskrant gaat iets verder en citeren een man, die had gezien dat ze hakenkruizen op hadden.

In dezelfde nacht is ook het Paard van Troje ondergeplakt, twee dagen voordat hier een herdenking voor Kerwin Duinmeyer wordt gehouden. Dit is niets minder dan een provocatie. Kerwin is namelijk vier jaar geleden door fascistenvermoord.

Fascistische skins zijn de laatste maanden in Den Haag toch weer aktiever: op het Plein zijn enkele malen punks in elkaar geslagen en bij de Aanslag zijn diverse malen ruiten ingegooid. En nu weer de aangekondigde CD-demo in Den Haag.

Geef ze geen milimeter ruimte, organiseer je tegen die vuilnekken.

**RUDOLF HESS IS DOOD,
NU HET FASCISME NOG !!!**

laatste nieuws

Inmiddels schijnt het dat de CD wil afzien van een demonstratie in Haarlem, ze zijn wel in hoger beroep gegaan bij de Raad van State en hebben tevens een vergunning aangevraagd voor een demonstratie in Den Haag die ze samen met sympathisanten uit Frankrijk willen houden.

Het Haags Initiatief tegen Fascisme en Discriminatie probeert de gemeente Den Haag te bewegen om de CD deze vergunning niet te geven en het voorbeeld van Haarlem te volgen.

Voor de CD is de weigering van de Haarlemse burgemeester de reden geweest om uit te wijken naar Den Haag en het daar nog eens te proberen. Het is momenteel nog niet geheel duidelijk of inderdaad ook Franse nationalistenvan en Le Pen aanhangers aanwezig zullen zijn. Meer voor de hand liggend is dat ze meer publiciteit willen en dat op deze manier proberen te krijgen.

In ieder geval is oplettendheid geboden!!! Ook zullen de Demo's tegen de CD doorgaan op 19 sept. in Haarlem en 26 sept. in Den Haag. Komt allen, Geef het fascisme geen kans.

politieke gevangenen

vast zitten:
voor het RRF:

Gerard v.d. Hooff
P.V.I. Nederheide
7000 AB Doetinchem

Pieter 't Hoen
Gevangenis Schutterswei
Pr. bernhardlaan 16
1815 JG Alkmaar

voor Kedichem:
Alan Chalmers
Jeugd HB de Sprang
reg.nr. 305511 cel 10
E. Vleugel
Stevinstraat 405
Scheveningen

voor een gewapende onteigenings-
aktie:

R. Barthelmes
cel 127
reg.nr. 30.17.59
pb. 9027
6800 EJ Arnhem

ONJUIST BERICHT OVER 15 CHILENEN

In de vorige zwarte (nr.83) stond dat de 15 Chileense politieke gevangenen, tegen wie de doodstraf is geeist, visa voor de BRD gekregen hadden. Dat is niet waar. Meer informatie over de 15 volgt.

OPEN BRIEF AAN HAARLEM TEGEN FASCISME EN DISCRIMINATIE

Hierbij nodig ik u namens het bestuur van de kieskring Haarlem uit tot een kernismakings of discussie avond met als onderwerp racisme en fascisme. De aanleiding hiertoe is dat u een tegenaktie wilt voeren tijdens onze demonstratie. Dit verbaaste ons zeer omdat de Centrumdemocraten totaal niets met fascisme of racisme te maken heeft.

De Centrumdemocraten willen juist demonstreren omdat de democratie in elkaar dreigt te vallen daar er groepen zich anti-fascisten noemende mensen proberen de vrijheid van meningsuiting uit te bannen, (dit riekt al aardig naar fascisme) waarbij zij geweld niet schuwen.

Om verder bloedvergieten te voorkomen zoals in Kedichem, waar onze secretaresse een been verloor, lijkt het ons beter om eerst met u om de tafel te gaan zitten en goede afspraken te maken over de Demonstratiedag, want onze leden zullen het niet meer toelaten dat zij met geweld uit elkaar geslagen worden. Wij hebben onze leden zeven jaar rustig kunnen houden (er is nog nooit geweld gebruikt door onze leden) maar wij kunnen u niet garanderen dat dat in de toekomst ook zo blijft.

Na het bloedbad Kedichem zijn de gemoederen heel hoog opgelopen en het is niet uitgesloten dat er leden zijn die zich bij een volgend bloedbad zullen wreken op de organisatoren van de tegendemonstratie.

Het kieskringbestuur hoopt dat het niet zover komt en hoopt daarom dat u gehoor geeft aan deze oproep tot een bijeenkomst onzer organisatie. Datum, tijd en plaats van de bijeenkomst mag u bepalen.

DE CENTRUMPARTIJ EN

DE IJZERBEDEVAART:

DE KONNEKTIES

Op 28 juni was het weer zover: de jaarlijkse IJzerbedevaart in het Belgische Diksmuide. Dit jaar officieel voor de zestigste maal (de keren dat het spektakel gedurende de Duitse bezetting werd gehouden willen de organisatoren liever vergeten). Het motto dit jaar was 'Vlaanderen één, Vlaanderen eerst'. Net als voorgaande jaren waren er ook dit jaar weer walgelijke uitingen van het zogenaamde 'Vlaams Nationalisme' met veel vlaggen, luid gezang en dergelijke.

Daaronder enkele honderden geuniformeerde jongeren (vanaf ongeveer 4 jaar oud) van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond, een op extreem rechtse leest geschoeide para-militaire jeugdvereniging, die door de straat stampen, kraampjes van groepen als de VNO en Vlaams Blok en de grote Voorpost-tent die elk jaar naast het officiële manifestatieterrein staat en nog veel meer. In die tent naast propaganda-standjes van Voorpost en enkele zuster-organisaties ook Franse, Britse en Westduitse fascistische troepen probeerden te slijten.

Dit jaar waren er door fascistische acties aangekondigd omdat de officiële organisatoren, het IJzerbedevaartkomitee, twee van de drie volksliederen (het Wilhelmus en Die Stem van Suid Afrika) niet meer bij de afsluiting van de bedevaart, maar ergens halverwege wilden laten zingen. Met name kommitee-voorzitter Paul Daels moest het ontgelden. Tijdens zijn toespraak waren er veel spandoeken te zien met teksten als 'stop verlinksing' en 'ons vir jou Suid Afrika: Daels buiten'. Pers die dit soort incidenten probeerde te fotograferen werd dit verhinderd door de ordedienst. Dat gebeurde ook bij een ander incident, toen een neo-fascist een autoband naar Paul Daels en de rest van het IJzerbedevaartkomitee gooide en vervolgens op hardhandige wijze werd weggevoerd.

Naast vooral veel Vlamingen is de IJzerbedevaart ook elk jaar weer druk bezocht door buitenlandse fascistische, die de avond tevoren zich al komen bezatten in een van de plaatselijke kroegen en de Voorposttent. Dat loopt elk jaar weer standaard uit op grote vechtpartijen, waarbij de heren elkaar te lijf gaan. Dit jaar resulteerde dat in ruim dertig arrestaties van vechters. De dag van de bedevaart zelf waren er ook weer een aantal Nederlanders naar Diksmuide gekomen. Mevrouw Rost van Tonningen uiteraard met een geuniformeerde lijfwacht; Frie van Brugge, leider van Voorpost

Nederland; verder zo'n beetje de hele top van de CP '86:

Danny Segers, Emma Bouman, W.J. Beaux (CP-raadslid Almere) en nog wat van dat soort mensen. Ze waren kennelijk niet voor de plechtigheid gekomen, want na ongeveer 10 minuten waren ze het terrein al weer af en hebben gedurende de rest van de middag gezellig zitten drinken op het terras van de Voorpost-tent, slechts twee tafeltjes verwijderd van waar Flo Rost van Tonningen zat.

Zoals al in het artikel over de IJzerbedevaart is geschreven, was de hele top van de CP '86 tijdens die IJzerbedevaart in Diksmuide aanwezig. Bij gebrek aan aanhang hier in Nederland proberen ze kennelijk hun werk-

terrein wat te verleggen naar het buitenland. Naar België bijvoorbeeld. In het laatste nummer van het blad Centrumnieuws dat wij binnen kregen staat de mededeling: "inmiddels heeft een inleidend gesprek plaats gevonden met het Vlaams blok om tot een betere samenwerking te komen." Vlaams Blok is de Vlaamse fascistische partij die met een zetel in het landelijk parlement is vertegenwoordigd. Degene die tot voor kort het kamerlidmaatschap in handen had van het Vlaams Blok is Karel Dillen. Dillen richtte samen met enkele anderen in 1951 de eerste neo-fascistische internationale, de Europese Sociale Beweging, op. Het huidige kamerlid, Gerolf Annemans is al niet veel meer soeps. Hij is nauw betrokken bij een groep 'intellectuele' fascistische, die zich toien met de naam Were Di. Een van de twee redacteuren van deze Centrumnieuws staat al veel langer in contact met Vlaams Blok.

In het blad Vlaams Blok van november 1986 staat een ingezonden brief van D. Ramkema uit Utrecht, waarin hij zich beklagt over het feit dat het CP-raadslid in Almere, W.J. Beaux het woord werd ontnomen door de burgemeester tijdens een raadsvergadering. Dit omdat hij de andere raadsleden 'politieke kleuters' noemde. Ook probeert de CP '86 het in de Bondsrepubliek, getuige een redactionele mededeling in het westduitse blad Nation Europa. In het nummer van april 1987 staat ook dat de CP '86 betrekkingen onderhoudt met Vlaams

Blok en de Westduitse fascistische van de NFD (Nationaaldemokratische Partei Deutschlands). Terug naar de Centrumnieuws. Op 30 maart heeft er een 'oriënterend gesprek' plaatsgevonden met Janmaat, waarbij de CP '86 de volgende eisen op tafel legde: "Onze voorzitter blijft voorzitter. Ons programma blijft het programma, Onze politieke plaatsbepaling (als centrum van de rechtse politiek) blijft onze plaats, en Onze nationale en internationale afspraken zijn niet opzegbaar". Gelukkig maar, want dat betekent dat er voorlopig nog geen sprake zal zijn van een fusie tussen die twee. De CP '86 heeft intussen een nieuwe voorzitter gekregen, dit keer in de persoon van Emma Bouman. Danny Segers heeft zich teruggetrokken uit alle functies uit de partij, om wat hij noemt 'gezondheidsredenen'.

In deze Centrumnieuws een bijzonder smerige brief, van een zogenaamde 'Luigi' uit de Bijlmerbajes, die aan zijn moeder thuis schrijft over hoe het hem hier in Nederland vergaat. In die brief wordt beschreven hoe hij van alles doet om in de Bijlmerbajes te komen om van daaruit drugs te kunnen handelen. Lukt het met winkeldiefstallen niet, dan maar met verkrachtingen, tasjes roven en gewapende overvallen. En als hij er eenmaal binnen zit is het er toch zo mooi, eigen badkamer met toilet, kleurentelevisie, bewakers om je prettig bezig te houden enz. Als dat het beeld is wat een gemiddelde CP-er over politie en gevangenis heeft, zou het misschien tijd worden dat er wat meer van hen worden veroordeeld zodat ze het zelf eens kunnen ondergaan.

En daar is misschien kans op, als we de mededeling achter in het blad mogen geloven: "Voor de bescherming van onze leden acht het dagelijks bestuur het onontbeerlijk om op korte termijn tot de oprichting van een goed getrainde en gedisciplineerde ordedienst te komen". Op het aanmeldingsformulier worden vragen gesteld omtrent militaire dienst en opgedane politie/bewakingsdienstervaring.

Een uitgebreid artikel over Vlaams Blok stond in AFdruk nummer van mei 1984.

FOK

BUITEN GEWOON VEILIG of BIG SISTER IS WATCHING YOU

Kamera's

1984 was eigenlijk allang voorbij maar lijkt nu - in Leiden tenminste - pas echt te beginnen. Korpschef Mostert - die met 't Sherlock Holmes petje - wil kamera's langs de openbare weg installeren om de politieursurveillance te vergemakkelijken. 'Kent u dit boek?' vraagt de brandpunt journalist, en houdt George Orwells 1984 in beeld. Ja hoor, zegt Mostert, maar voor Big-Brother-achtige toestanden hoeven we niet bang te zijn: hem gaat het om de veiligheid op straat. De kamera's moeten bij enge fietspaden, viaducten, en bijv. de Haarlemmerstraat - overdag een kilometer koopplezier - 's nachts regelmatig het toneel voor aanrandingen en steekpartijen. 'Veiligheid heeft soms een prijs', zegt Mostert, 'en in dit geval is dat privacy.'

Damesklup

Toevallig (?) is Leiden twee maanden geleden tot de 'veiligste stad van Nederland' gekozen door de Stichting Vrouwen Bouwen & Wonen (SVBW). Deze stichting, begonnen als netwerk van (feministische) vrouwen die op allerlei manieren bij bouwen en wonen betrokken waren, is nu een gesubsidieerde, nota's-voor-de-minister(Nijpels)-schrijvende damesklup geworden. De SVBW stelde in januari een aanmoedigingsprijs in om grote steden 'te stimuleren tot een actief en samenhangend beleid van ruimtelijke maatregelen ter preventie van seksueel geweld tegen vrouwen.' De prijs zou worden toegekend aan 'die gemeente die in de jaren tot 1 januari '87 het meest actieve beleid in deze gevoerd heeft en waarvan de grootste stimulans uitgaat naar andere gemeenten'. Er werden 17 gemeenten met meer dan 100.000 inwoners aangeschreven. Van de 8 die reageerden werd Leiden gekozen, want: 'dat is de gemeente met het beste samenhangende beleid, de gemeente die onderzoek doet, plannen maakt en beleid voert in de onderlinge samenhang.' De prijs houdt in: een arbeidsplaats voor een jaar bij de gemeente, en geld 'om een project op het gebied van sociale veiligheid uit te voeren.'

Doorzicht

Wat dit in zou kunnen houden kunnen we nu al zien in het Huigpark: volgens emancipatiemedewerkster van de gemeente Leiden, Margreet Nederpel, 'is het Huigpark een goed voorbeeld van het nieuwe denken op het gebied van gebruik van groen'; 'het park is zo beplant dat je overal doorzicht hebt en toezicht vanuit de school en de woningen mogelijk is, waardoor de sociale veiligheid van vrouwen wordt vergroot'. Fietsend door het Huigpark had ik me al vaak afgevraagd wanneer ze er eens een park van zouden gaan maken; het is eigenlijk vooral gras met om de tien meter een boompje en het doorzicht is er inderdaad zo groot dat je niet eens door hebt dat het een park is. Daarom zie je er ook zo weinig mensen - hoogstens iemand die z'n/der hond laat poepen, daar is het park uitermate geschikt voor. Behalve 'doorzicht' is ook verlichting een belangrijk aspect van sociale veiligheid. Voor de Buitengewoonveiligprijs 1987 was de hoofdsponsor niemand minder dan Philips!! (Maakt Philips ook video-kamera's?)

Minder bedreigend

De belangrijkste vraag bij dit alles: is 'sociale veiligheid' wel hetzelfde als 'preventie van seksueel geweld tegen vrouwen'? Volgens mij niet: om te beginnen vind het meeste seksueel geweld binnenshuis plaats (dit schijn je toch steeds weer te moeten herhalen). Dit wil niet zeggen dat je op straat niet bang hoeft te zijn, maar het is wel zo dat het voor mensen, die de bestaande machtsverschillen tussen (oa.) de seksen wel best vinden, minder bedreigend is om de griezel in de bosjes aan te wijzen om bij zichzelf te kijken. Dus wat doen de heren (en dames): het hele arsenaal van 'het nieuwe denken

op het gebied van gebruik van groen' tot 'lampen en kamera's erbij halen, en het probleem van 'preventie van seksueel geweld' verschuiven naar 'sociale veiligheid'.

Verschrikkelijke sneeuwvrouw

Voor de vrouwenbeweging betekent dit het volgende: het nette deel (de damesbeweging) wordt ingepakt en onschadelijk gemaakt d.m.v. lampen en boomloze parken. Het subversieve deel krijgt met repressie te maken: vrouwen die 's nachts met paarse verf en verschrikkelijke sneeuwvrouw-posters rond lopen, worden - natuurlijk ook in Leiden - opgepakt en beboet. Op de (reële) verontrusting van vrouwen wordt gereageerd met cellen en kamera's die in feite gericht zijn tegen /op allerlei 'tuig': niet alleen verkrachters, maar ook (en juist) kleine criminelen, zwervers, junks, en: krakers, aktievoerders (van dit alles ook de vrouwelijke versie).

De konklusie van dit verhaal is dat het weer eens laat zien dat niet alle vrouwen dezelfde belangen hebben; maar ook dat feministiese tema's worden opgepakt om te kamoufleren dat men in feite bezig is met de beheersing van mensen die niet (willen) passen in dit bestel.

Bronnen: NRC, dinsdag 11-8-87, Vrouwen Bouwen Wonen Krant 3e jaargang nr. 2 en 3 Brandpunt, zaterdag 15-8-87.

VROUWENWEEKEND: 30,31 OKTOBER EN 1 NOVEMBER

DOORBREEK DE STILTE, KOM NAAR LYON!

Amsterdam 14-8-87

Beste vrouwen,

Op 30, 31 oktober en 1 november is er in Lyon een anar-cha-feministische bijeenkomst. Deze wordt georganiseerd door Centro Studie Libertari uit Milaan en Atelier de Creation Libertaire uit Lyon.

De bedoeling van deze bijeenkomst is de impasse in vooral de ideeën van het feminisme te doorbreken. De organisatie signaleert twee oorzaken van die impasse. Aan de ene kant de aanpassing aan de gevestigde maatschappij, vrouwen die alleen tegen ongelijkheid op grond van sexe zijn, maar verder niets tegen de bestaande onderdrukkende orde hebben. Aan de andere kant maken de

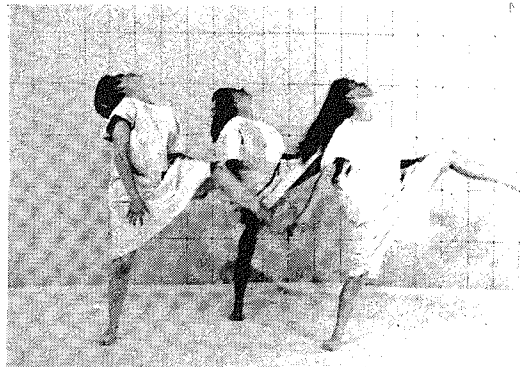
organisatoren(?) trices zich zorgen over het separatisme van het andere deel van de vrouwenbeweging, dat verder wel anti-hiërarchisch enzo is.

Door de kritiek op seksuele ongelijkheid te verbreden tot een meer algemeen kritiek op onderdrukkende structuren, hopen ze de basis van het feminisme te verbreden. Het geheel is nogal theoretisch, maar dat wordt hopelijk op de derde dag weer goed gemaakt. Dan is de hele dag gereserveerd voor een internationale uitwisseling van ervaringen tussen anar-cha-feministische groepen en individuen.

De groep uit Lyon, die de praktische dingen regelt, zou graag willen weten hoeveel er uit Nederland komen.

In Amsterdam zijn er heel wat vrouwen in de groep die graag willen gaan. Hoe zit dat in de rest van het land? Laat het in elk geval weten voor eind augustus. Daarna kunnen we misschien bij elkaar komen om te praten over wat we in Lyon precies willen en of we er misschien met ons allen naar toe kunnen reizen. (In een grote bus?)

Dan hebben we ook weer eens landelijk contact; kunnen we van elkaar horen hoe alle

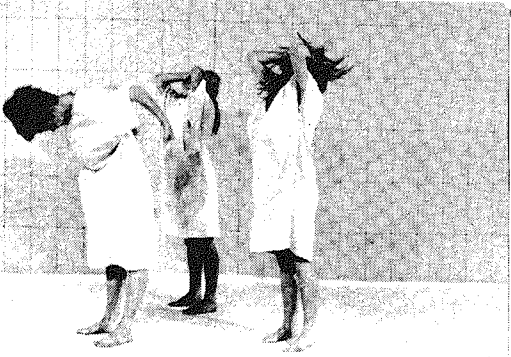
groepen lopen.

Eén probleem van de bijeenkomst is dat de voertaal voornamelijk Frans zal zijn. Ze proberen wel om nog engelse vertalingen te regelen, maar misschien is het slim als we zelf kijken of er in ons midden vrouwen zijn die zo goed in Frans zijn dat ze simultaan kunnen vertalen. Dat zou wel prettig zijn! We hebben ook al gevraagd of anders een van de werkgroepen in het Engels kan. Dat was het voorlopig. O, ja aanmeldingen kunnen via mijn adres.

Tot gauw hopelijk,

Manja

Kuiperstraat 64 1 hoog links
1074 EN Amsterdam
020-769564

spontane open school — september 1987

vrouwengeschiedenis in nederland

Ook in september 1987 organiseert de Vereniging van Vormingswerk voor en door vrouwen in Den Haag verschillende cursussen. Een van deze cursussen is een spontane Open School (S.P.O.S.) voor vrouwen met als thema 'VROUWENGESCHIEDENIS IN NEDERLAND'.

Aletta Jacobs, Mina Drucker, Mina Krüseman, Betsy Perk, Marie Jungius, Johanna Naber, etc. etc.: wie waren zij? Wat hebben zij voor de vrouwenbeweging in Nederland betekend? Hoe heeft de vrouwenbeweging zich in de loop der jaren ontwikkeld?

In 34 bijeenkomsten willen wij ons in deze geschiedenis verdiepen. Dit geschiedt aan de hand van het boek 'VAN MOEDER OP DOCHTER' van dr. W.H. Posthumus van der Goot. (het boek wordt gratis aan de deelnemers verstrekt.)

Kosten voor de gehele cursus zijn f60,-.

Gratis kinderopvang is aanwezig.

De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdagochtend van 9.15 - 11.30 uur. Een (vrijblijvende) informatie-avond wordt gehouden op: 14 SEPTEMBER A.S. in het HAAGS VROUWENHUIS- Prins Hendrikstraat 33.

Aanvang 20.15 uur. Bij voldoende aanmeldingen start de cursus op 22 september a.s.

Wilt u nu reeds meer informatie of wilt u zich al opgeven? Bel dan:

Diny Vrielink
Loosduinseweg 635b
2571 AK Den Haag
Tel: 455624 of (werk) 871231
of
Marguerite Ponse
David Blesstraat 42-1
2526 BK Den Haag
Tel: 887210 of (werk) 645014

NB. Wil je bovenstaande aan zoveel mogelijk vrouwen doorgeven?

10 jaar crisis

Sinds ongeveer 10 jaar wordt er door verschillende kabinetten in Nederland "KRISIPOLITIEK" bedreven. Een bezuinigingsgolf van vele miljarden sloeg grote gaten in de dijken van de sociale voorzieningen. Zij bracht ons de "Nieuwe Armoede" zo'n drie miljoen huishoudens, die veelal meerdere jaren lang van een minimum-inkomen moeten rondkomen. Laat Lubbers z'n karwei afmaken en we zullen allemaal tot de bedelstaf gedoemd zijn!

de periode 1978-1981

Voordat krisispolitiek regeringspolitiek was, moest "het volk" eerst slachtofferrijp gemaakt worden. In de jaren zeventig begon de VVD met het propageren van "ombuigingsoperaties". Het CDA, toen nog met van Agt aan het roer, volgde snel. In de regeringsverklaring van het kabinet van Agt I, van 1978-1981, werden de ombuigingen in de sociale zekerheid, de beheersing van de kosten van de gezondheidszorg, de matiging van de inkomensontwikkeling enz. al aangekondigd. Een begin werd gemaakt met geplande bezuinigingen van 7,5 miljard. Tot drastische maatregelen hoefde dit nog niet te leiden; in het uitgavenpatroon zat nog rek genoeg om zonder groepen voor het hoofd te stoten, het geplande bedrag binnen te halen. Het belang van deze periode - Bestek 81 - lag dan ook meer in het propagandistisch effect van de noodzaak tot bezuinigen, dan in de bezuinigingen zelf.

de periode 1982-1986

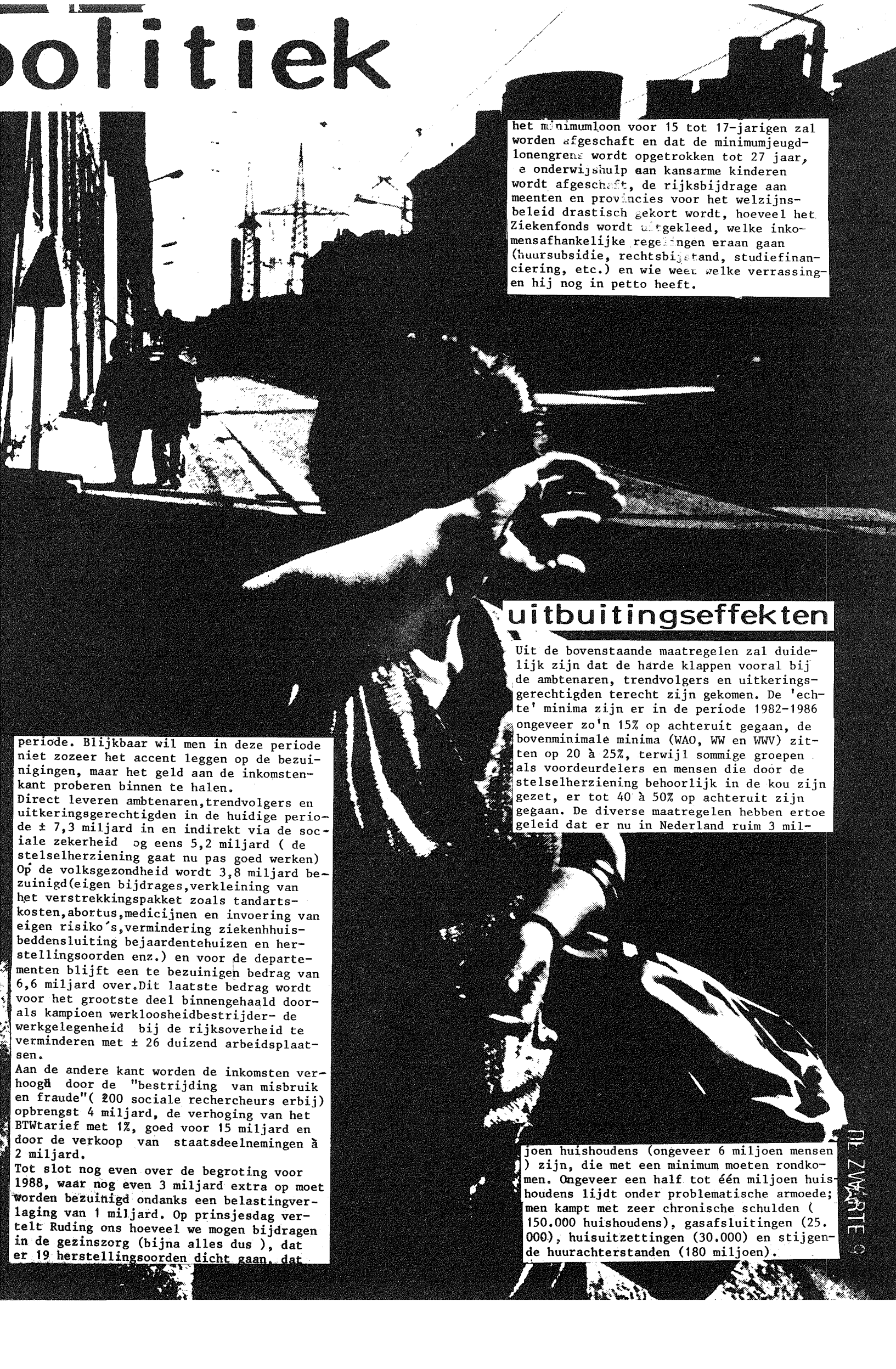
Nadat de inleverkoorts van de VVD op het CDA was overgegaan, werd ook de PvdA er mee besmet. Op het PvdA kongres "Over Arbeid" (febr. 1983) werd o.a. gepleit voor afschaffing van de WAO-WWV-en WW-uitkeringen en het daarvoor in de plaats stellen van een bijstandsuitkering van 70,60 en 50% van het minimumloon. Er werd ook gepleit voor de invoering van het profijtbeginsel in het onderwijs, het openbaar vervoer, de gezondheidszorg en voor arbeidstijdverkorting met evenredige inlevering van loon. Door het laatste zouden uitkeringsgerechtigden er 20% op achteruit gaan bij een verkorting van de werkweek tot 32 uur. Bovendien zouden de overheids subsidies aan het bedrijfsleven met 50% omhoog moeten. Het kabinet van Agt-Den Uijl dat in 1982 aantrad, was echter geen lang leven beschoren en strandde reeds na enige maanden. De tandem Lubbers-Nijpels nam het roer over, nadat echter eerst van Agt de CDA-plannen voor de komende jaren uit de doeken had gedaan: ontkoppeling van de lonen in de bedrijven enerzijds en van de ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden anderzijds, vergroting van de afstand tussen lonen en bovenminimale uitkeringen (WAO, WW en WWV), herziening van de sociale zekerheid en het verhogen van de sociale premies voor de werknemers. Aan de uitvoering van die plannen is vervolgens vrij konsekwent gewerkt. Lubbers kwam in 1982 met een bezuinigings- en lastenverzwaringpakket van zo'n 40 miljard voor de volgende 4 jaar. In 1982 viel

niet meer zoveel te halen, maar in 1983 des te meer: 15,5 miljard!

Om dit geld binnen te houden werd sinds september 1982 de Wet Aanpassings Mechanismen (de WAM) buiten werking gesteld. Hierdoor werd de jaarlijkse prijscompensatie niet meer uitgekeerd aan ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden (en werd het minimumloon niet opgetrokken). De ont koppeling tussen de lonen van deze groep en die van het bedrijfsleven werd hiermede gerealiseerd. In 1983 kwam daar nog de jaarlijkse korting van 3% (tot '86) bovenop, hetgeen aanleiding was voor de grote ambtenarenstakingen van eind '83. Op de inkomens van de ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden is in de periode 1982-1986 bijna 15 miljard bezuinigd. Dit staat in een schril contrast met extra lastenverlichtende maatregelen voor het bedrijfsleven van 5 miljard gedurende deze periode (waaronder de verlaging van de vennootschapsbelasting van 48 naar 43%). In 1983 is ook de overheidsbijdrage aan de sociale fondsen geschrapt (6,5 miljard), hetgeen leidde tot een stijging van de sociale lasten voor arbeiders en werklozen, niet voor de werkgevers! In totaal droeg de sociale zekerheid ook ± 15 miljard bij aan het totale bezuinigingspakket. Maatregelen in dit kader waren de voordeurdelersmaatregelen, een extra verlaging van de bovenminimale uitkeringen met 2,5 tot 5% en de verlaging van het ziekengeld van 75 naar 70%. Op de volksgezondheid werd ± 4 miljard bezuinigd waarvan met name de medicijnenknaak tot veel protesten heeft geleid. Voor de diverse departementen bleef nog een post over van ± 8 miljard, goed voor de verhoging van de tarieven voor het openbaar vervoer, huurverhogingen, verhoging/invoering van kollege- en inschrijfgelden, verhoging aardgasprijs, afbraak BKR, halvering rijksbijdrage aan het sociaal-kultureel werk enz.

de periode 1986-1990

Als we nu de huidige periode bekijken met een gepland bezuinigingsprogramma van 18 miljard, dan lijkt dat weinig in vergelijking met de 40 miljard van 1982-1986. We moeten echter wel daarbij bedenken dat de effecten van de bezuinigingsmaatregelen van vóór 1986 gewoon doorlopen en dat in feite die 12 miljard extra bezuinigingen zijn, bovenop delopende bezuinigingsmaatregelen uit de vorige kabinetsperiode. Behalve het bezuinigingsprogramma van 12 miljard is er van deze kabinetsperiode echter ook een lastenverzwaringprogramma van 18,5 miljard aangekondigd. Samen met de bezuinigingen is dat ook een bedrag van 40 miljard, evenveel als in de vorige kabinet

het minimumloon voor 15 tot 17-jarigen zal worden afgeschaft en dat de minimumjeugd-lonengrens wordt opgetrokken tot 27 jaar, de onderwijshulp aan kansarme kinderen wordt afgeschaft, de rijksbijdrage aan gemeenten en provincies voor het welzijnsbeleid drastisch gekort wordt, hoeveel het Ziekenfonds wordt uitgekleed, welke inkomensafhankelijke regelingen eraan gaan (huursubsidie, rechtsbijstand, studiefinanciering, etc.) en wie weet welke verrassing en hij nog in petto heeft.

uitbuitingseffekten

Uit de bovenstaande maatregelen zal duidelijk zijn dat de harde klappen vooral bij de ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden terecht zijn gekomen. De 'echte' minima zijn er in de periode 1982-1986 ongeveer zo'n 15% op achteruit gegaan, de bovenminimale minima (WAO, WW en WWV) zitten op 20 à 25%, terwijl sommige groepen als voordeurdelers en mensen die door de stelselherziening behoorlijk in de kou zijn gezet, er tot 40 à 50% op achteruit zijn gegaan. De diverse maatregelen hebben ertoe geleid dat er nu in Nederland ruim 3 mil-

periode. Blijkbaar wil men in deze periode niet zozeer het accent leggen op de bezuinigingen, maar het geld aan de inkomstkant proberen binnen te halen.

Direct leveren ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden in de huidige periode ± 7,3 miljard in en indirect via de sociale zekerheid nog eens 5,2 miljard (de stelselherziening gaat nu pas goed werken). Op de volksgezondheid wordt 3,8 miljard bezuinigd (eigen bijdrages, verkleining van het verstrekingspakket zoals tandartskosten, abortus, medicijnen en invoering van eigen risico's, vermindering ziekenhuisbeddensluiting bejaardentehuizen en herstellingsoorden enz.) en voor de departementen blijft een te bezuinigen bedrag van 6,6 miljard over. Dit laatste bedrag wordt voor het grootste deel binnengehaald door als kampioen werkloosheidsbestrijder de werkgelegenheid bij de rijksoverheid te verminderen met ± 26 duizend arbeidsplaatsen.

Aan de andere kant worden de inkomsten verhoogd door de "bestrijding van misbruik en fraude" (200 sociale rechercheurs erbij) opbrengst 4 miljard, de verhoging van het BTWtarief met 1%, goed voor 15 miljard en door de verkoop van staatsdeelnemingen à 2 miljard.

Tot slot nog even over de begroting voor 1988, waar nog even 3 miljard extra op moet worden bezuinigd ondanks een belastingverlaging van 1 miljard. Op prinsjesdag vertelt Ruting ons hoeveel we mogen bijdragen in de gezinszorg (bijna alles dus), dat er 19 herstellingsoorden dicht gaan, dat

joen huishoudens (ongeveer 6 miljoen mensen) zijn, die met een minimum moeten rondkomen. Ongeveer een half tot één miljoen huishoudens lijdt onder problematische armoede; men kampt met zeer chronische schulden (150.000 huishoudens), gasafsluitingen (25.000), huisuitzettingen (30.000) en stijgende huurachterstanden (180 miljoen).

Maar ... met het Nederlands kapitaal ging het beter dan ooit. De kas-, bank- en giro-saldi van de 250 grootste Nederlandse bedrijven stegen van 6,4 tot 13 miljard in de periode 1980-1986, terwijl de korte termijn schulden vrij konstant bleven. Geïnvesteed werd er niet méér dan noodzakelijk en de winstcijfers spreken boekdelen:

lopen jaren veel minder bezuinigd dan algemeen wordt gedacht. Hogere uitgaven hebben sinds 1976 de bezuinigingen meer dan teniet gedaan: tegenover bezuinigingen ter hoogte van 17,3 miljard gulden stonden extra uitgaven van 17,5 miljard." (uit het Parool van 16/9/1982)

WINSTEN OVER 1986 (STIJGING T.O.V. 1985 IN %)

SHELL	8,2	MILJARD GULDEN	WINST	(-16%)
UNILEVER	2,1	MILJARD GULDEN	WINST	(10%)
PHILIPS	1,0	MILJARD GULDEN	WINST	(4%)
AKZO	840,0	MILJOEN GULDEN	WINST	(0%)
RABO BANK	685,0	MILJOEN GULDEN	WINST	(2%)
NATIONALE NEDERLANDEN	635,5	MILJOEN GULDEN	WINST	(5%)
ABN	527,0	MILJOEN GULDEN	WINST	(10%)
AMRO BANK	414,0	MILJOEN GULDEN	WINST	(22%)
AEGON	327,1	MILJOEN GULDEN	WINST	(6%)
VENDEX	302,0	MILJOEN GULDEN	WINST	(14%)
HEINIKEN	285,3	MILJOEN GULDEN	WINST	(8%)
KNP	132,6	MILJOEN GULDEN	WINST	(13%)
AHOLD	132,4	MILJOEN GULDEN	WINST	(8%)
ELSEVIER	123,0	MILJOEN GULDEN	WINST	(21%)

Die winsten worden echter nóch gebruikt om er arbeidsplaatsen mee te scheppen, nóch worden ze afgeroomd door de overheid. Het grootste deel vindt emplooi in het buitenland: de kapitaalexport is groter dan ooit. Het blijkt dat zo'n 60% van het in het buitenland geïnvesteerde Nederlandse kapitaal rechtstreeks afkomstig is van de winst die het Nederlandse moederbedrijf hier in Nederland gemaakt heeft (de overige 40% is afkomstig van buitenlandse dochters).

Konklusie: wat links wordt binnengehaald wordt rechts met gulle hand uitgegeven en het financieringstekort wordt op deze wijze structureel in stand gehouden, zodat nieuwe bezuinigingen aannemelijk gemaakt kunnen worden. Hoe lang zullen we dat nog pikken?

de ideologie van de bezuinigingen

de ontwikkeling van het verzet tegen

de krisispolitiek

Door te wijzen op het grote financieringstekort van de overheid, wordt de noodzaak om te bezuinigen aannemelijk gemaakt. Maar, wat blijkt er in de praktijk? Na het einde van de kabinetsperiode blijkt een groot gedeelte van het door bezuinigingen bespaarde geld aan andere zaken uitgegeven te zijn: er hebben begrotingsoverschrijdingen plaats gevonden. In de periode 1982-1986 blijkt de regering Lubbers I een dikke 18 miljard méér te hebben uitgegeven dan in 1982 was begroot! Voor een groot deel van deze extra uitgaven (WIR-premies aan het bedrijfsleven, de Delta-werken, steun voor Volvo, bouwsubsidies, Walrus-onderzeeër, etc.) is bovendien geen parlementaire toestemming gevraagd. Waren deze extra uitgaven achterwege gebleven, dan hadden er in de huidige kabinetsperiode helemaal géén bezuinigingen hoeven plaats te vinden! De begrotingsoverschrijdingen van de vorige kabinetsperiode zijn namelijk nog groter dan het bedrag dat in deze periode bezuinigd moet worden! Dat wil zeggen dat een groot aantal maatregelen, die vooral de zwakkeren treffen achterwege hadden kunnen blijven: géén herziening van de sociale zekerheid, géén bezuinigingen in de gezondheidszorg, géén bezuinigingen op het sociaal-cultureel werk etc. Dat deze gang van zaken geen incidenteel karakter heeft, lezen we in de kranten van 5 jaar geleden:

Met uitzondering van een enkele, kortstondige beweging, is er de afgelopen tien jaar geen sprake geweest van georganiseerd verzet dat de krisispolitiek als zodanig aan

"De bezuinigingen sinds 1976 hebben niets opgeleverd. De overheid heeft de afge-

de kaak stelde. De parlementaristische koers van klein-links heeft hooguit tot wat verbaal geweld geleid, de vakbonden bleven bij hoge uitzondering steken in het temperen van de bezuinigingswoede en in het behouden wat behouden kan worden, en de buitenparlementaire organisaties liepen zich stuk op de eindeloze stroom van bezuinigingsmaatregelen. De laatste groep holde als een kip zonder visie van de ene aktie naar de andere, in het vooruitzicht dat er nog snel resultaten behaald konden worden, in de verwachting dat men uit een eindeloos reservoir mensen kon mobiliseren en nogal eens met het idee dat men wel steun kon verwachten uit de linkse politieke hoek.

De uitzondering die wél de bezuinigingspolitiek als zodanig aan de kaak stelde, én daar een radicale verzetsvorm en verzetsorganisatie tegenover stelde, was de Prinsjesdagbeweging van 1983. In dat jaar werden er in 17 steden akties gevoerd tegen de krisispolitiek: in Nijmegen een demonstratie van zo'n 2500 mensen en diverse prik-akties, in Amsterdam, Wageningen en Groningen demonstraties van 4 à 500 mensen en kleinere bijeenkomsten in andere steden. Wat deze beweging zo uniek maakte, was dat het hier voornamelijk jongere uitkeringsgerechtigden betrof, die in beweging kwamen buiten de gevestigde politieke partijen en vakbonden om, zélf s ondanks tegenwerking van de landelijke FNV-leiding en een boycot van de burgerlijke media. Zo vond het FNV eisen als "minima f400,- erbij" en "afschaffing van de sollicitatieplicht" ed. in strijd met het FNV-beleid. Ook werden de Bijstandsvrouwen en het Landelijk Beraad Uitkeringsgerechtigden toendertijd buiten de organisatie van een landelijke FNV-manifestatie op 11 juni 1983 gehouden.

Ook in de aktievorm kon het FNV zich niet vinden. Die ontwikkelde zich tot een combinatie van openbaar aangekondigde, mobiliserende akties (veelal ludiek), en de in kleinere kring georganiseerde prik- en hit-en-run-akties.

Hoogtepunten van deze beweging waren Prinsjesdag 1983 en de voordeurdelersakties in het voorjaar van 1984. De strategie van ondernemers, staat en sociaal-democratie te-

gen deze beweging was er (alweer) een van verdeel-en-heers: inkapseling van de belang-enorganisaties (als WAO-groepen, het LBU, Vrouwen in de Bijstand etc.) en harde repressie van de meer militante groepen. Door inkapseling schoven mensen uit belang-enbehartigingsorganisaties aan tafel met mensen van Sociale Diensten (o.a. via Clientenplatforms), met mensen van het FNV, of met gemeentelijke politici om daar marginale winsten te skoren. Hiermee verdween een nutige hoeveelheid tijd en energie die beter besteed had kunnen worden aan het organiseren en mobiliseren van uitkeringsgerechtigden. Het gevolg was dan ook dat veel van deze belangenbehartigingsorganisaties slechts enkel nog op papier bestaan. De meer militante groepen werden door een overkill aan politietreur vroegtijdig om zeep geholpen. Nieuwe mensen sloten zich niet meer zo gemakkelijk bij deze groepen aan en het gevolg was dat men verzandde in isolement.

In de tussenliggende periode (1984-1986) draaiden er nog enkele uitkeringsgerechtigd en groepen volgens de lijn van onafhankelijke organisatie; gericht op mobilisatie van de bevolking en een meer gedoseerd militant verzet (dat afhankelijk is van de aanhang op een bepaald moment). Door één van deze groepen - het Krisiskomitee-Oost - werd in 1986 de oude draad dan ook weer opgepakt en de voorwaarden geschapen voor een nieuwe golf van akties. Ondanks de "vrijheid van de plaatselijke initiatieven" was de organisatie van de campagne erg centralistisch opgezet. Horizontale verbanden tussen aktievoerende groepen in de regio's werden niet of weinig ontwikkeld. Hierdoor bleven de akties, in met name de kleinere steden, beperkt tot één enkele groep die een paar mensen op de been bracht. De massaliteit van het gebeuren (±24 akties in 12 steden) kreeg daardoor pas achteraf gestalte.

Naar aanleiding van Prinsjesdag 1986 is gezocht naar een bredere organisatorisch structuur om het verzet tegen de krisispolitiek verder te ontwikkelen en om de voorbereidingen voor Prinsjesdag 1987 te trekken. Omdat vooralsnog een landelijke structuur niet van de grond kwam, hebben we eerst in onze eigen regio het "Radikaal Amsterdams Aktiegroepen Platform" (RAAP) opgezet. In deze (maandelijkse) vergadering worden contacten gelegd tussen werkløzengroepen, vrouwengroepen, vredes- en anti-militaristische groepen, kraakgroepen etc., er wordt informatie uitgewisseld en akties geanalyseerd en politieke diskussies gevoerd.

Het Amsterdams samenwerkingsinitiatief staat niet op zichzelf. Het blijkt dat ook in andere regio's van het land gewerkt wordt aan het opzetten van samenwerkingsverbanden en de daaruit voortvloeiende activiteiten. Ook uit het feit dat verschillende groepen weer eens proberen om de buurt en de buurtinstellingen te mobiliseren voor gezamenlijke aktie op Prinsjesdag, konkluderen wij dat er een besef groeiende is dat individuele akties tegen individuele maatregelen zo goed als zinloos zijn; hiervoor bestaat geen enkel politiek perspektief. Alléén door onderlinge afstemming van akties en activiteiten én het mobiliseren van zoveel mogelijk groepen en individuele mensen tegen dit krisisleid, kunnen we een politieke kracht vormen. Dat dit besef eindelijk begint door te dringen, vinden we een goede ontwikkeling, en we hopen dat we ná Prinsjesdag met recht kunnen spreken van een beweging tegen het kabinetsbeleid, want na dit verhaal hoef je aan de noodzaak daarvan niet meer te twijfelen!

STOP DE KRISISPOLITIEK
 STOP DE PASJESWET
 STOP DE OORLOGSVORBEREIDINGEN
 STOP DE REPRÉSSIE.

Op 15 september zal de regering Lubbers nieuwe plannen bekend maken; plannen die een verdere aantasting zullen betekenen van de rechten en levenspeil van honderduizenden.

Vele protesten zijn er geweest, velen vragen zich af wat er nog te doen valt.

Het Amsterdamse Aktiegroepen Platform RAAP vindt dat het verzet gebundeld moet worden, nu!

Daarom heeft RAAP het initiatief genomen tot het organiseren van de landelijke demo op 19 september in Den Haag.

19 september
 14.00 uur tot 17.00 uur
 Demonstratie en Tribunaal.

Om 14.00 uur is het verzamelen op het Malieveld. Daar wordt de route bekend gemaakt. Op het Binnenhof vindt een Tribunaal plaats. Vertegenwoordigers-sters van jongeren-uitkerings-, vrouwen-, en bejaarden-groepen zullen spreken. Migranten en mensen uit de gezinszorg. ...Over de gevolgen van de krisispolitiek en wat we er tegen kunnen en moeten doen...

Mensen die slecht ter been zijn, kunnen de demonstratie mee maken per autobus. Radio STOP is de hele middag in de lucht (dus transistor mee).

Neem spandoeken, lawaai en muziekinstrument mee naar de demonstratie.

Voor meer informatie, kranten en affiches: 020-181817.

AKTIE!

EEN GREEP UIT DE SERIE AKTIES DIE VOOR 15 SEPTEMBER IN VOORBEREIDING ZIJN. IN VEEL PLAATSEN WORDT NOG VOLOP OVERLEGD. ZORG DAT JE ERBIJ BENT. STEUN HET VERZET TEGEN DE KRISISPOLITIEK.

Amsterdam

- altijd goed voor verrassingen
- het comitee Borg voor de Zorg viert 15/9 haar verjaardag met een manifestatie, nadere aankondiging volgt
- het JAC gaat een alternatieve troon bouwen en rondslepen door de binnenstad, een troonrede wordt voorgelezen tegen het jeugd-werkgarantie plan en de afschaffing van het minimum jeugd loon voor 15 tot 17 jarigen
- het Crisis Comitee Oost heeft welzijnsorganisaties in de buurt gevraagd om op Prinsjesdag te sluiten en een protest mars door de buurt te houden
- het Comitee f513,- erbij heeft iets dergelijks gedaan in de Pijp. Bovendien houdt men van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat prik akties, belangstellenden welkom in de Mollie, Dusart/v. Ostadestr.
- ergens in Amsterdam wordt een geldtransport vast gezet
- 's avonds om half acht is er een gezamenlijke afsluitende demonstratie vanaf het beurs plein. Tijdens de demonstratie wordt voor het gebouw van de Nederlandse Bank een brandkast gekraakt. Om negen uur volgt er een manifestatie in het Rothaan huis Rozen gracht

Den Bosch

- aktieve groepen organiseren een manifestatie in de "Boulevard" in de Snellestraat, met anti-krisispolitiek, zang, muziek
- het daklozen beraad wil ook nog iets organiseren

Den Haag

- verrassingen in Haagse melkchocolade
- vrouwen in de Bijstand willen ook nog iets organiseren
- een groep gaat krisismaaltijden uitdelen

Rotterdam

- een gezamenlijk initiatief van diverse groepen:FNV doet een toneelstukje voor het stadhuis waarna het Sugba (uitkerings gerechtigden groep) in het stadhuis een bevolkingsraad zal oprichten (al dan niet met toestemming van de burgemeester)
- 's avonds is er een afsluitende manifestatie in buurthuis de Tambour in Crooswijk

ADRESSEN

Arnhem: Hotel Bosch, Apeldoornsestraat 4, tel: 085-421636
 Den Bosch: Papenhulst 26, tel: 073-136921
 Den Haag: Buitenvoort 216, tel: 070-806936
 Groningen: Het Gebrek: Oude Boteringestraat 10^A, tel: 050-423991
 Haarlem: De Omslag: Gasthuisvest 47^A, tel: 023-313429
 Krommenie: De Grote Weiver: Weiver 37, tel: 075-214259
 Nijmegen: Grote Broek, v. Broekhuizenstr. 46, tel: 080-240245
 Rotterdam: Corverstraat 27^A, tel: 010-4256387 & Sugba, tel: 010-4862836
 Weert: Het Ontzet, Hegestraat 4, tel: 04950-33998
 Zwolle: het JAC, van Nagelstraat 4, tel: 038-226333

VOORAFGAAND AAN DE DEMONSTRATIE IN DEN HAAG IS ER IN HAARLEM EEN PROTEST DEMONSTRATIE. DE CENTRUM-DEMOKRATEN WILLEN DIE DAG IN HAARLEM EEN DEMONSTRATIE HOUDEN. VERZAMELEN OM 10.00 OP STATION IN HAARLEM - alleen in groepen komen-

Leiden

- jongeren beweging FNV gaan grote vliegers bouwen met daarop leuzen

Utrecht

- de jongeren beweging FNV gaat wat doen

Eindhoven

- een groep gaat een tandenborstelaktie doen tegen het feit dat de tandartskosten uit het ziekenfondspakket verdwijnen

Gouda

- deze "schone" stad (APV-plakverbod) krijgt het zwaar te verduren, kraakgroep houdt plakactie, plus verrassing? op prinsjesdag

Groningen

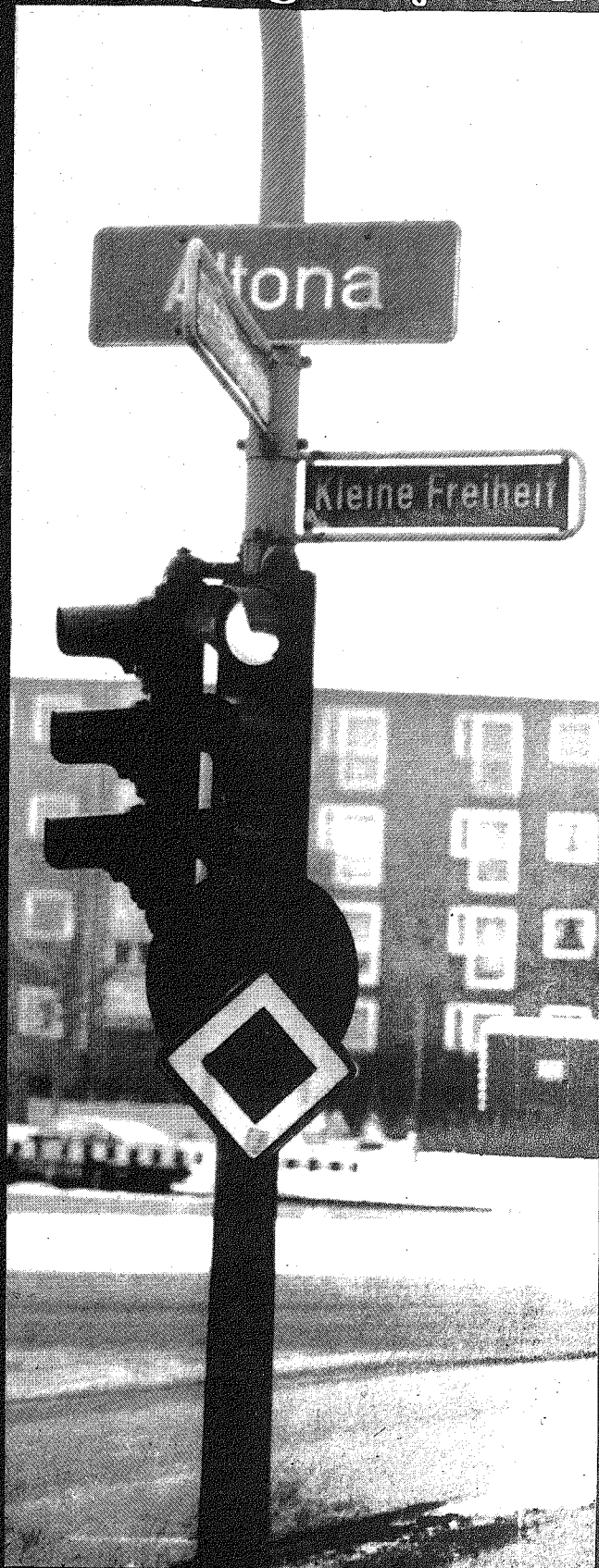
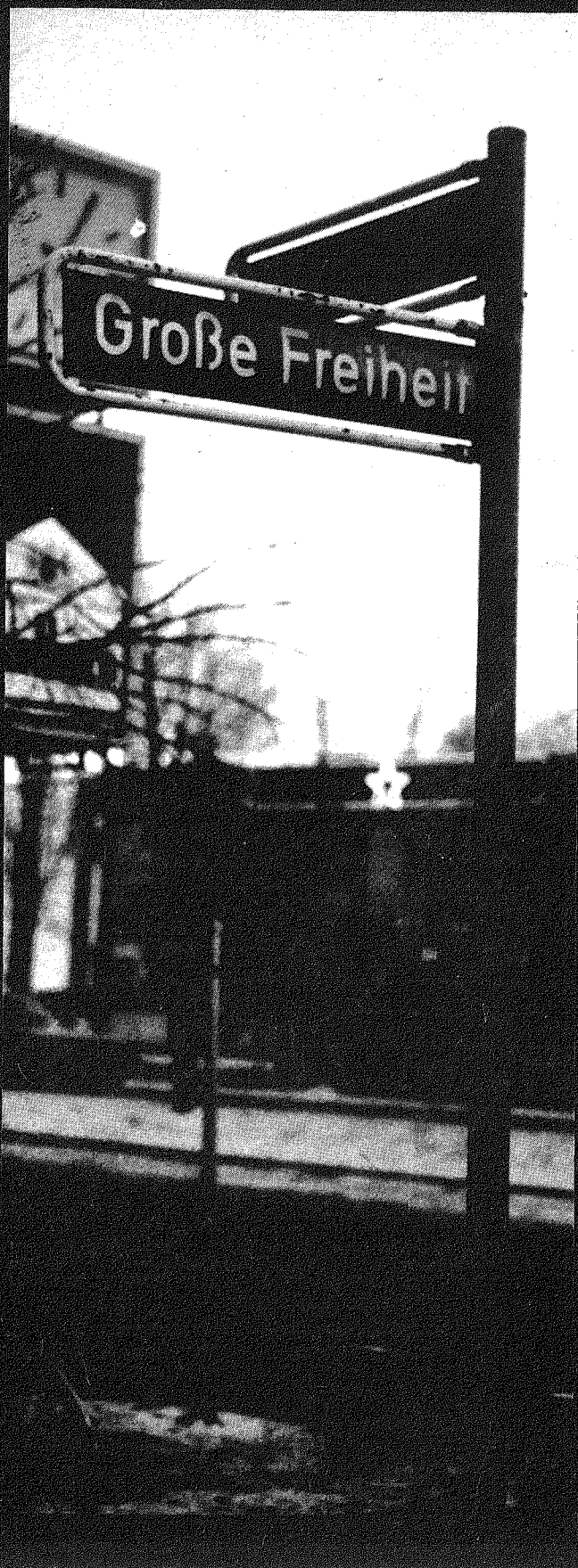
- uitkerings gerechtigden groep "Het Gebrek" houdt een actie-vierdaagse:
 vrij 11/9 armoezaaiersdag: met goedkope maaltijden, bedel-akties, krisis modeshow, video's etc. za 12/9 info-markt plus sprekers, zo 13/9 aktie vergadering 4 uur Poststr. 11^A
 di 15/9 axie dag plus evt. pop concert Poison Girls

VERGEET NIET DE AKTIES OP PRINSJESDAG TE MELDEN BIJ HET PERSCENTRUM IN AMSTERDAM: 020-181817.

hamburg

WAFERSTRASSE

Een bijlage bij Zwarte 84

INLEIDING

OVER DE HAFENSTRASSE

"De voorheen gekraakte panden aan de St. Pauli-Hafenstrasse en Bernard Nochtstrasse", zoals de Hamburgse Hafenstrasse officieel genoemd wordt, liggen aan de rand van de haven en van de rosse buurt St. Pauli, een paar straten van de Reeperbahn en de Davidswache (zoiets als buro War-moesstraat).

Het zijn een viertal huizenblokken (met ingangen aan voor en achterkant), waar zo'n 100 mensen wonen. Op de begane grond bevinden zich een kraakcafé, een volkskeuken, een filmruimte en het "Störtebeker-centrum" (ruimtes voor feesten, vergaderingen etc., vernoemd naar een piraat uit de middeleeuwen, die schepen uit Hamburg overviel).

Verder zaten er nog café's en een hotel in de panden, die bij de rosse buurt hoorden; daarvan is alleen "Onkel Max" over, dat ook zonder water en licht nog doordraait. Alle panden zijn al geruime tijd afgesloten van water en licht.

KRAKEN IN HAMBURG

Als reactie op de kraakbeweging in Berlijn, werd in Hamburg de zogenaamde "Hamburgse richtlijn" opgesteld: alle kraakpanden binnen 24 uur ontruimen (omdat je anders volgens het Hamburgse recht woonrecht hebt).

Zodoende is het prakties onmogelijk om te kraken. Alleen wanneer er in een pand nog mensen legaal wonen en de senaat voor voldongen feiten komt te staan (dat 't al een tijd stiekum bewoond is) of politiek zwak staat, is kraken mogelijk.

Behalve de Hafenstrasse zijn daar nog een paar woonprojecten: de Chemnitzstrasse en de Pinnasberg. De Jägerpassage werd in '85 als onderdeel van de harde lijn na jaren bewoning en onderhandelen ontruimd (o.a. omdat men zich

niet van de Hafenstrasse wilde distantiëren). De Chemnitzstrasse werden vorig jaar individuele contracten opgedrongen (of ontruiming binnen 24 uur).

Een paar maanden geleden werd de Hamburgse richtlijn voor het eerst doorbroken met een kraak in de Schanzenstrasse, waarover nu onderhandeld wordt en onlangs werden tijdens een feest in de Hafenstrasse 18 eerder ontruimde panden weer teruggekraakt. Eerdere kraken hadden slechts een symbolies karakter. Grote tegenspeler bij het kraken is de stedelijke woningbouwmaatschappij SAGA, die ook eigenaar is van de Hafenstrasse.

OVER HAMBURG

Hamburg is een stads-deelstaat van de BRD met zo'n 2 miljoen inwoners. De deelstaatsregering, "de senaat" geheten, is het belangrijkste bestuursorgaan. Traditioneel is Hamburg een linkse stad, bestuurd door de SPD (die de laatste tijd soms van de GAL (Grünen-Alternative Liste) afhankelijk was) en nu met de FDP regeert.

Radikaal links zit vooral in bepaalde oude stadswijken: de senering die in deze wijken plaatsvindt (woningen op achterhoven slopen, nieuwe doorzichtige infrastructuur aanleggen) ligt nog steeds in het verlengde van de plannen van de nazi's, om broedplaatsen van verzet te "ontpitten".

De pers is grotendeels in handen van Springer. Slechts twee dagbladen doorbreken dit monopolie: het sociaal-demokratiese boulevardblad "Morgenpost" en de groene Tageszeitung (TAZ).

TV en radio zijn of in staatshanden of van het bedrijfsleven.

Autonome bladen en boekhandels worden voortdurend door inbeslagnames, processen en huiszoekingen geteisterd. Dat gold voor vroegere bladen als "Grosse Freiheit" en "HIZ". Problemen leverden vooral verklaringen van gewapende groepen op, die daardoor tegenwoordig vooral als losse kopieën verspreid worden.

Ook "Sabot", het huidige autonome blad in Hamburg, dat niet of nauwelijks zulke verklaringen opneemt, kreeg onlangs met de kit te maken, omdat er een dagvaardiging was afgedrukt (wat een overtreding is) en vanwege een verklaring van het Hamburgse anti-imp-overleg (wegens art. 129a).

EEN GESPREK

OVER DE EERSTE VIER JAAR

A: Het is begonnen in begin '81 en toen zijn we er langzaam ingetrokken. Dat waren meestal mensen, die een woning zochten en hier terecht kwamen, omdat ze hoorden dat er hier wat leeg stond.

Deels woonden er nog mensen met huurkontrakten en andere woning en stonden gewoon leeg. Die zijn we toen meer of minder stiekum, zonder veel ophef, gaan bewonen. aanvankelijk waren we misschien met z'n twintigen, daarna breidde het zich beetje bij beetje uit.

I: Iedereen kon er intrekken als ie wilde en daardoor werd het een bont mengsel van "müsli's", punks en alcoholisten tot de straighte politieke fighters.

A: En zo waren ook de eerste conflicten. Je had bijv. de tegenstelling "politiek tegen alcohol" en dat ging dan zo door tot we er onderdoor dreigden te gaan. Meestal hadden we dan toch op het laatste moment door dat we allemaal iets samen tegen de smetris of de banken moesten doen. Maar dat heeft heel wat energie gekost voordat we überhaupt als groep iets samen konden doen.

I: In het begin duldde de senaat ons stilzwijgend, maar dat was alleen de eerste tijd en die was relatief kort, zo'n vijf maanden ofzoiets. In '82 waren er verkiezingen en toen heeft senator Lange voor bouwaangelegenheden, hier een verkiezingsmanifestatie gehouden. En daarvoor hadden ze aan de overkant van de Bernhard Nochtstrasse mensen van ons er-

uit gegooid, maar ons met rust gelaten. We hebben toen een kleine demo gehouden. Die is echter genegeerd. Dat was zo'n insider-demo. En toen hebben we de manifestatie met zo'n dertig, veertig mensen verstoord.

Een paar mensen hebben zich buiten met Lange's auto beziggehouden en binnen werd gelijktijdig een afspraak met hem gemaakt om over de panden te praten. Op dat moment was er druk van de SPD-basis, dankzij de verkiezingen, en hebben ze vastgelegd dat we zolang mochten blijven tot er huurovereenkomsten waren. Dat was toen een status quo: voor ons betekende het dat we een woning hadden, maar ons ook niet van de andere krakers distantiëerden.

A: En daarna kwam de fase dat de SPD de absolute meerderheid verloor in de senaat en met de GAL moest onderhandelen. Wij had den met een paar architecten wat uitgewerkt en eisten van de senaat 90.000 Mark voor materiaal-kosten. Daar werd niet op gereageerd. Kort voor de tweede ver-

kiezingen kwam toen de absolute klapper: toen werd er zondermeer opeens 250.000 Mark vrijgemaakt, en daarvan was 50.000 voor ons, loon dus, dat via de zelfwerkzaamheid uitbetaald werd.

I: Deels liep dat totaal klote. Uit andere panden kwamen ze wekenlang om alleen over de poen te onderhandelen. Sommigen hebben heel veel gehad, anderen bijna niets.

A: Deels liep het ook prima. Dat mensen die helemaal niets hadden ervan geleefd hebben en anderen hadden nog andere mogelijkheden om aan geld te komen. Die werkten voor niets. Dus is het niet alleen maar stressen geweest.

K: Ze wilden met die poen al bepaalde principes doordrukken. Dat er bijv. voor gewerkt werd. We hebben het geld toen zo verdeeld. Het was eigenlijk al snel op. Belangrijk voor ons was dat 't niet op een nivo van prestaties liep en dat kon omdat ze überhaupt niet kontroleerden of er wel voor het geld gewerkt werd of niet.

A: Door sommigen wordt af en toe het initiatief genomen om in de buurt wat te doen, bijv. een feest voor alle kinderen van de wijk, dat was heel grappig. Maar echt buurtwerk is er nooit van de grond gekomen. Dat ligt er mede aan dat dit de rosse buurt is. Wanneer dit Altona was zou 't makkelijker zijn.

Hier zijn ze ons weliswaar deels positief gezind, maar ze hebben overwegend geen trek in ons, omdat wij de hoeveelheid kit hier in de buurt nu eenmaal versterkt hebben.

I: Ze doen wat ze altijd gedaan hebben en komen niet op het idee om nu samen met ons wat tegen de smeris te doen. Op de een of andere manier wonen wij hier en zij daar en kunnen we een beetje met elkaar opschieten, je ontmoet elkaar bijv. in de kroeg, je kletst over van alles en nog wat, maar verder hebben ze geen zin zich met onze aangelegenheden te bemoeien.

H: Het is de laatste wijk in Hamburg die nog niet gesaneerd is. Zo'n 40% van de bewoners hier zijn Turken, en dan zijn er nog veel andere buitenlanders. Veel werkelozen, veel zwervers.

I: In het midden van de jaren '70 wilde een grote uitgeverij en zo'n japanse hotelketen hier zo'n monsterachtig reuzending neerpoten, daarom moesten de huurders weg. Dat ging toen niet door door bepaalde bouwvoorschriften en omdat er een komitee tegen werd opgericht. Inmiddels is er een nieuw plan, dat inhoudt dat er drie panden afgebroken moeten worden en dat de anderen blijven staan en in de nieuwe bebouwing opgenomen worden.

Het moet van die gemengde bebouwing worden met kleine winkeltjes en woningbouw, sociale woningbouw natuurlijk!

Het concept daarbij is, zo staat 't in het plan, dat de sociale structuur hier opgebroken moet

worden, dat hier teveel mensen zonder geld wonen

A: Mensen, die nu nog hier wonen willen ze in de buitensteden stoppen. Dit hier hoort bij de City, hier moet de koopkrachtige middenklasse wonen. En bovendien ligt de wijk direkt aan de haven - is dus ook een ekonomies centrum.

I: Daarnaast moet de Reeperbahn tot een algemene vermaakbuurt worden omgebouwd. Dus niet alleen sex en porno, maar alles mooi gemengd, een beetje van dit en een beetje van dat, speelcasino en voetgangerszone - zo'n buurt waar flink geld uitgegeven wordt en dan door de juiste mensen.

H: Het geheel beter doorzichtig maken! Er zijn hier een aantal straten waar ze helemaal geen zicht ophebben. Daar zitten amerikanen en afrikanen, allemaal zwarten, die willen ze gewoon weg hebben, dat moet allemaal plat.

En er is bijv. ook aangekondigd dat ze ons niet bij elkaar willen laten, dat ze ons over verschillende wijken willen verdelen.

A: Verder is hier nog een buurtkomitee, waar we al mee samengewerkt hebben, maar hen komen we niet op één lijn, zij zijn gewoon veel netter en laten zich met dingen in die voor ons onaanvaardbaar zijn.

Ze hebben bijv. een woonproject ondersteund, waar tenslotte alternatieve koophuizen uitkwamen, waar de huurders onwijs veel geld moesten dokken en dan zelf hun huizen mochten renoveren. Aan de andere kant zijn er acties gevoerd, waarvan zij zich

weer gedistantieerd hebben.

I: De Hafenstrasse is ook geen politiek projekt, maar levensruimte voor mensen, en daarbij heeft iedereen z'n eigen voorstellingen, de meerderheid gaat niet politiek te werk. En dat geldt voor de hele wijk: voor de mensen is het doorslaggevend, dat hun eigen leven in orde is. Met andere problemen bezig zijn lukt de meesten niet.

K: Deels wordt er wel samengewerkt. Bijv. toen er hier een vierbaansweg gebouwd werd. Daar baalde de hele buurt van. Wij hadden een eeuwigheid een grote bouwplaats voor de deur en daar zijn toen wel eens bekistingen afgefikt. Toen parkeerden ze ook hun bouwauto's hier en die ging-

en ook makkelijk kapot. Een keer stond er weer eens een stoomwals. Mensen probeerden de hydrauliese slangen door te snijden, maar dat ging niet, de betonschaar was te klein. Op een gegeven moment komt dan de smeris. Eéntje gaat erop zitten, een zwaailicht voor, een zwaailicht achter, 2 busjes aan beide kanten en daarna in slakkenvaart door de rosse buurt, begrijp je, die kit in uniform erop! De hele buurt keek toe en lachte zich dood.

H: Ja en toen hebben we ook nog eens de SAGA aangepakt, toen ze nr.16 met politiebescherming dichtmetselden. Ze waren nog niet klaar of wij maakten 't alweer open. Daarna gingen wij ervandoor met de stenen, er was rommelmarkt, daarvandaan kwamen nog wat mensen en toen hebben we de SAGA dichtgemetseld.

Daar stonden de mensen onwijs sympathiek tegenover. Komt er een figuur aanzetten en zegt: hé, laat mij 'ns, ik ben metselaar!

A: Maar dat was ook een van de weinig akties in die richting die sukses hadden. Meestal wordt er op weerstand gestoten.

K: Maar toen was duidelijk: de SAGA dichtmetselen, dat vindt iedereen goed!

En de smeris deed niets omdat er rommelmarkt was

I: ze hebben wel overwogen om met ettelijke peletons in te grijpen, ze stonden al klaar. Maar het risico om reusachtige paniek te veroorzaken was hen gewoon te groot.

was een onwijs gaaf concept!

A: Zij waren toen totaal over hun toeren

H: .. met zulke lui kan je niet onderhandelen! etc.

I: En daarna kwamen ze met die klote kontrakten. We hebben een hele tijd er omheen gedraaid en toen gezegd dat we een gezamenlijk kontrakt wilden hebben. Toen hebben ze onwijs ophef gemaakt, dat dat in geen geval ging. Individuele kontrakten wilden ze. Nou ja, en op een gegeven moment was duidelijk dat de keuze was: of individuele kontrakten óf ontruiming. Wij hebben toen gezegd, voor we eruit vliegen, ondertekenen we die zwijnenstreek en houden ons er niet aan.

A: Het resultaat was toen voor alle panden 24 kontrakten- meer niet!

Verscheidene ruimtes zijn gemeenschappelijk en dus vrij van huur. En het grappige aan de overeenkomsten is de formulering geweest:

de huur is vastgesteld op 3 Mark per m²; bij de andere panden moet 1,20 Mark, hierzo 20 Pfennig per m² schoon voor de huur (inkluisief) betaald worden, de rest wordt met arbeid voldaan worden, als renovatiewerkzaamheden. Bijna ieder kontrakt werd aan de GSD voorgelegd en dat betekent in feite dat de sociale dienst onze huur betaald. Een tijdlang kregen we het geld voor bouwmaterialen in de hand. Intussen geven ze alleen nog tegoedbonnen. Zo krijgen we dus in principe

nog 'ns 2,80 Mark (resp. 1,80M) per m² erbij, per woning zo'n 200 tot 300 Mark per maand.

En dat is het nou net, wat aan die kontrakten weer niet zo slecht is.

I: De kontrakten lopen tot en met '86, en bij de panden die blijven hebben de mensen een optie dat ze verder mogen huren.

A: Goed, iets anders is nog hoe we met die kontrakten zijn omgesprongen

H: Er werd geklaagd, in Bild geloof ik, dat de staat hier niet ingrijpt, dat het onwijs moeilijk is om hier binnen te komen, dat ze geen kontakten kunnen leggen via maatschappelijk werkers enzo.

Dat hebben ze een paar keer geprobeerd, maar niemand had zin om met ze te praten - dat stonk teveel.

I: En na een razzia van de smeris heeft zo'n politicus gezegd dat hier de normale mechanismes van sociale controle niet werkten en dat was een punt waarom er hier ontruimd moest worden...

Maar dat is nu een grote sprong daar zit een jaar tussen. Dat begon met de kontrakten en ontwikkelde zich verder.

Ook werd er op een gegeven moment gezegd, dat ze tijd nodig hadden om zich op de situatie in te stellen, maar dat 't nu zover was en anders opgetreden kon worden.

A: Maar tegen de kontrakten is weinig te doen. Bij de SAGA hebben ze er een specialist opgezet,

H: Kontrakten wilden we eigenlijk niet, we hebben ons er steeds tegen verzet en zijn er eigenlijk zo mee omgegaan: wij zijn nu hier binnen, wij maken de panden bewoonbaar, ze zijn nu van ons.

I: Toen was er nog de status quo. Ze oefenden druk uit, dat we een concept moesten sturen. En toen hebben we ze een concept gestuurd, dat was echt te gek! Herinner je je nog het artikel in Bild: "krakers willen theater en gratis bier!"

We hebben ze geschreven, we wilden een ruimte voor onszelf, en we wilden een openluchttheater bouwen, een windenergiecentrale en dit en dat, en ze moesten ons financieel ondersteunen. Gratis stroom en zo, wonen zonder huur, en een biogasinstallatie bouwen we ook in ieder geval het

die er al maanden aan werkt. We hebben een half jaar zo'n dossier in handen gehad, waarin ze keken hoe ze ons eruit konden krijgen, daar stond bijgeschreven dat ze het weliswaar goed vonden om de kontrakten te verbreken, maar dat ze dat voor de moeilijkste oplossing hielden.

I: Ze hebben gewoon van alles geprobeerd, van 250.000 Mark tot individuele kontrakten en zo lang zaamaan komen ze tot de konklusie

A: In dat jaar waren er een hoop konflikten, ook omdat er zoveel kloterige aangelegenheden waren. Toen kwam het bijv. zo voor dat er winkels in de buurt werden opengebroken, en andere dingen die niet echt produktief waren. En dat heeft tot nogal wat afstand geleid tot de zogenaamde linkse scene in Hamburg

I: een gezonde afstand!

A: Over zulke dingen zou eigenlijk een paar keer op een vergadering gesproken moeten worden, maar gewoonlijk komt er een vaste groep en juist de mensen waar het om gaat komen niet en ze op het matje roepen ging ook niet

Maar de mislukte akties en toen dat er een vrouw verkracht is, dat leidde tot een kloof met de politieke scene.

I: Dat met die verkrachting, dat was in '84 - dat was helemaal een klote jaar voor ons!

A: Anette is verkracht door een gozer die hier woonde, maar er niet bij hoorde. En het was zo

dat niemand kontakt met 'm had en wist wat voor zak 't was - en de linkse scene had 't slechts over "eigen rechter spelen" of dat juist was

I: Waarbijhet woord alleen al nergens op slaat! Dat had helemaal niet de pretentie, rechtspraak enzo. We zagen ons gewoon gedwongen op de een of andere manier te reageren - en het is toch helemaal geen alternatief om de staat erbij te betrekken, bij wat voor konflikten dan ook!

A: We zagen die gozer ook als bedreiging. Ik stelde me het zo voor: hij rot op uit Hamburg, gaat ergens anders heen en herhaalt 't weer. Op de een of andere manier voelde ik me ook verantwoordelijk om dat te verhinderen. Bij de verkrachting waren nog twee vrouwen betrokken, en eentje daarvan woonde hier al van het begin. Deze is toen naar de Volkküche gebracht en om een verklaring gevraagd. Ik ben er niet uitgekomen, want zij was de enige van de drie, die echt meedraaide en zij kon het 'überhaupt niet verklaren, bagatelliseerde 't volkomen."We waren bezopen en hebben haar een paar klappen gegeven", alsof Anette 't allemaal uit d'r duim had gezogen.

Ze heeft toen eerst een paar klappen in d'r gezicht gekregen. En toen hebben we erover gedacht wat je met zo'n vrouw moest doen dat ze maar een klein deel van het leed voelt dat ze Anette heeft laten doormaken. Ze hadden Anette d'r haar afgeschoren en dat hebben we toen ook met haar gedaan. En dat werkte nou net

schokkend in de scene. Het zou een fascistiese aktie zijn geweest. De twee anderen hebben we toen ook gevonden en die zijn flink in elkaar geslagen.

I: En 't was duidelijk dat we heel snel moesten zijn, we hadden de smeris op onze nek, die is ook in zulke zaken geïnteresseerd, om zich er mee te bemoeien. Ik vond 't achteraf nog steeds niet zo slecht, voor mij is het nog steeds de enig denkbare reaktie. Kritiek kan ik niet verzinnen ...

A: Wat ik vooral om te kotsen vind is eigenlijk altijd de stilzwijgende distantie tegenover de Hafenstrasse - en wanneer er dan zoiets aan de hand is, wordt van

ons een perfecte reaktie verwacht. In ieder geval heb je 't gevoel dat mensen niet zien dat we hier maar een zootje mensen zijn die allemaal min of meer anders zijn, maar ze verwachten iets perfects, zo'n voorbeeldprojekt. Mij spijt 't allemaal enorm! Al die lui die af en toe 'ns naar een demo gaan of de Hafenstrasse ondersteunen, die kunnen alles bekritisieren, maar als op de een of andere vee dieping in hun huis een vrouw verkracht wordt, bekommeren ze zich er niet om, of ze bellen de smeris.

I: En toen was het oud en nieuw '84/'85, dat was eigenlijk wel te gek. Er waren veel discussies en veel mensen, ook uit andere steden enzo, nieuwe mensen leren kennen, een gezamenlijke demo naar de bajus - dat was wel een geslaagde onderneming.

Kort daarna werd er ook meer gepraat over de RAF-hongerstaking.

H: Kort voor ze stopten was er de barrikade, omdat gezegd werd, dat als 't nog langer zou duren, ze zouden sterven

I: En dat hadden we ervoor met z'n allen besproken. Het verbaasde me dat er zo weinig weerstand was. De mensen met kinderen morde wel wat, maar er was geen totale tegenspraak, het ging om een eenduidige stellingname van ons ten aanzien van de hongerstaking en dat was inhoudelijk duidelijk.

's Morgens om 7 uur zijn we opgestaan en hebben een onwijze hoeveelheid afval op straat gooid, aangestoken en ons daarna op het dak teruggetrokken. Tot

den een perskonferentie.

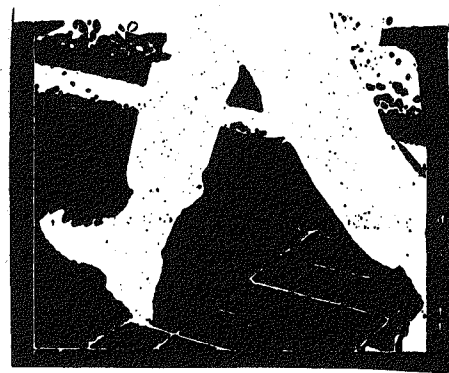
Daar hadden ze niet op gerekend. Achteraf was dat 't punt waarop ze begrepen dat het zich in een voor hen zeer gevaarlijke richting ontwikkelde, waar ze geen greep meer op hadden. De actie was voor ons een stap voorwaarts. Die was ook het resultaat van een 4 jaar lange konfrontatie met de staat. Zo'n instelling van tenminste solidariteit tegen bajus en staat, tegen het hele apparaat en daar horen natuurlijk ook de mensen van de RAF bij.

En vanaf dat moment gaan ze plannen om ons eruit te gooien. Ze hebben eerst met alle mogelijke instanties overlegd: wijkraad, energiebedrijf, SAGA, smeris post, grondbedrijf, waarschijnlijk ook op senaatsniveau.

A: Ze hebben toen alle middelen uitgeprobeerd en dat uitte zich eerst in een "betreding".

I: We hadden ze aldoor buiten de deur gehouden, terwijl ze graag 'ns binnen een kijkje wilden nemen, vanwege de bouwkundige toestand van de panden enzo. In maart kondigden ze zichzelf aan en probeerden ze het een paar keer, maar nogal laks, met een paar controleurs en stillen. En toen kwamen ze ineens met 1000 katten. Die richtten een enorme chaos aan, gingen door muren en in iedere woning. Op dezelfde dag hebben ze ook nog een ontzuiming uitgevoerd. Dat was zo'n mammoetoperatie, de hele dag waren er 1000 smerissen ... een echte horroordag!

Toen kregen een onbewoonbaarheidsverklaring en vervangende

woonruimte aangeboden. Drie of vier woningen waren ook leeg, daar zijn we heengegaan: de Hafenstrasse enzo, een paar waren echter bewoond en die mensen wisten van niets, dat zij weg en wij erin moesten.

H: Daarover hebben we nog een manifestatie georganiseerd met 500 mensen.

K: En toen begonnen we onwijs hard te werken

A: Dingen die we moesten doen, zodat ze niet over bouwkundige gebreken konden beginnen. En dat was te gek. Op de TV en in de krant stond toen: "nu hebben de chaoten geen tijd meer om te demonstreren". Deze poging om te ontruimen lieten ze voor wat ie was.

K: Toen zijn ze op een andere toer gegaan: met smeris, kriminalisering enzo. Een paar weken hebben ze ons voortdurend uit auto's in de gaten gehouden. Met kommandowagens - die een peleton aanvoeren. deze auto's reden de hele tijd rond, overlegden met elkaar, smeris stond er met mobilifoons - je dacht dat ze gek waren geworden!

A: En toen op een donderdag zijn van de ene auto na de andere de banden lek gestoken.

I: Daarna zijn ze toen een beetje voorzichtiger geworden, maar ze zijn er niet helemaal mee gestopt.

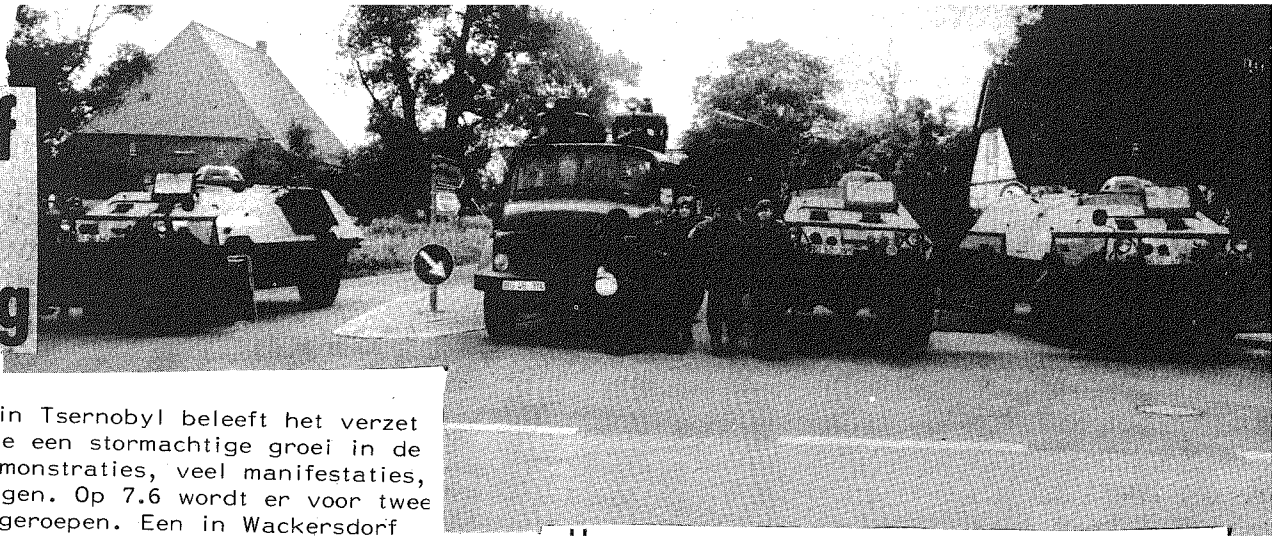
K: O ja, op de "betreding" werd ook nogal heftig gereageerd. Er werd een bouwbedrijf afgefikt, 2 miljoen schade of zoiets.

I: En in Bild kwam dat echt goed over. Ze hadden een 2 foto's naast elkaar. Op de ene fotosmerissen die juist onze steiger afbreken, op de andere een hal met een stel auto's en alles uitgebrand. Dus eerst de steiger, die onder politiebegeleiding wordt afgebroken en dan dat! En de chef van de bouwfirmas, zo'r CDU-bons, liet zich alleen van achteren fotograferen, omdat die bang was: iemand had z'n woning op z'n kop gezet.

K: We hebben toen ook alle bouwfirmas hier in de omgeving gezegd, dat ze failliet gaan, als ze aan onze huizen komen.....

(dit was het eerste deel van een interview met mensen uit de Hafenstrasse in Wildcat (uitkarlsruhe) in de herfst van '85. Het stond in nr.37 -dec '85)

Brokdorf Kleve Hamburg

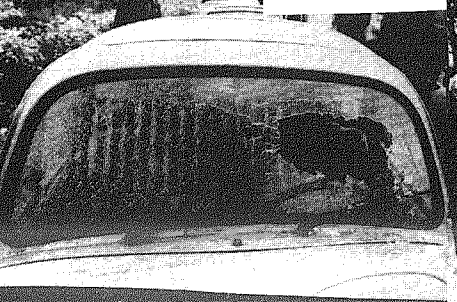
I
Na het ongeluk in Tsernobyel beleeft het verzet tegen kernenergie een stormachtige groei in de BRD. Massale demonstraties, veel manifestaties, akties en aanslagen. Op 7.6 wordt er voor twee demonstraties opgeroepen. Een in Wackersdorf (voor Zuid-Duitsland) en één in Brokdorf bij Hamburg voor het noorden. Brokdorf is al klaar, maar nog niet in gebruik (in herfst 86 is de centrale opgestart). Honderdduizenden demonstranten worden verwacht

II
De politie trekt duizenden manschappen samen; allerlei speciale politieeenheden staan klaar (BGS, MEK, SEK, GSG-9). Vlak bij Brokdorf zijn allerlei wegversperringen aangebracht om demonstranten tegen te houden - deels al op de autobanen. Maar een klein deel van de demonstranten zal Brokdorf halen.

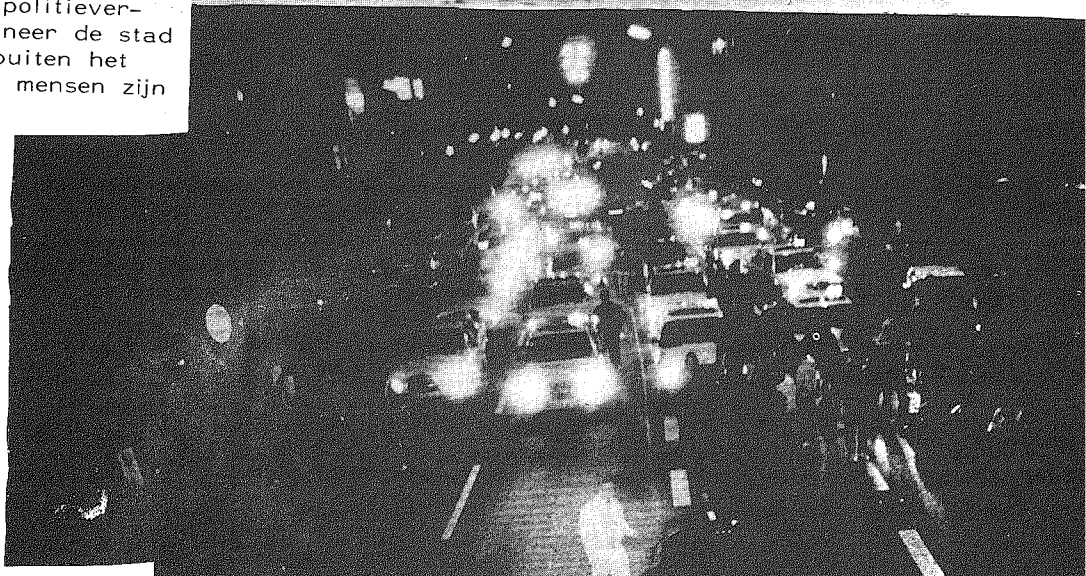
III
Uit Hamburg vertrekt een wagenkolonne om een groot deel van de 30.000 mensen die naar Brokdorf willen te vervoeren. Wanneer in Kleve een kleine politieversperring de doorgang verhindert, wordt deze terzijde geschoven. Dan blijkt dat het een val is: speciale politie-eenheden duiken met helicopters op, sleuren mensen uit de auto's, slaan de auto's in elkaar. ruiten eruit, banden lek, inventaris wordt vernield, een paar auto's gaan in brand. Maar 2000 mensen weten Brokdorf te bereiken.

IV
Voor het geval dat het niet zou lukken om Brokdorf te bereiken, was er afgesproken om op het Heiligengeistfeld in Hamburg de volgende dag voor een demo in de stad te verzamelen. Wanneer daar zo'n 1000 mensen bijeen zijn, sluit de politie het plein af en houdt zo'n 800 mensen binnen een kordon van meerdere rijen ME-ers, die een steeds engere cirkel vormen tot iedereen op elkaar gepakt was - vast. Terwijl de smeris hoopte eindelijk in één keer een grote groep militante demonstranten te pakken te hebben, zijn de "gevangenen" vooral bezorgde, maar brave burgers, dominees, gezinnetjes, die ook wat tegen kernenergie en tegen de inbreuk op hun demonstratierecht van de vorige dag zijn.

V
 De politie mag dan gedacht hebben, zo de situatie onder controle te hebben, het tegendeel is het geval. Wanneer het nieuws bekend wordt, gaan overal mensen de straat op, bouwen barrikades, gooien ruiten in bij overheidsgebouwen, banken, etc.
 Dit gaat zo door, tot steeds meer politieversterkingen de stad intrekken. Wanneer de stad groen ziet van de politie en ook buiten het Heiligengeistfeld een paar honderd mensen zijn gearresteerd, wordt het "rustig".

VI
 Op het Heiligengeistfeld worden nog tot diep in de nacht mensen vastgehouden, zonder eten en drinken, zonder plee. Er wordt geprobeerd voedsel binnen de omsingeling te krijgen, maar mensen worden steeds weer weggeknuppeld. Spontaan verzamelt zich een stoet taxi's, die langzaam toeterend op de omsingeling afrijdt om aan te geven dat zij de mensen wel naar huis willen rijden. ME valt de stoet aan en vernielt een hoop auto's.

VII
 Tegen al dit politiegeweld wordt op 12.6 een demo gehouden: 50.000 mensen lopen mee. En het is duidelijk: de politie heeft haar goede naam bij heel veel mensen verloren.
 Er wordt geest dat er koppen rollen (dat gebeurt dan als een kleine crimineel in de gevangenis een rechter-kommissaris doodschiet...)
 Wanneer de politie probeert met enorme reclameborden haar imago wat op te krikken: "Wij steken onze nek voor u uit", zijn die al snel overal van commentaar voorzien of veranderd:

DE LANGE STRIJDENSWEG

Na een barrikade voor de panden uit solidariteit met de RAF-hongerstakingers en een schervendemo, waarop iemand uit de Hafenstrasse werd opgepakt, kwamen de straatstenen goed los:

eerst een "bouwkundig onderzoek" met 1000 smerissen, daarna overduidelijke aanwezigheid van de kit, invallen met groot materieel en speciale eenheden (om allerlei kleinigheden). De geheime dienst maakt bekend dat er mensen uit de RAF in de Hafenstrasse zijn getrokken. Ook de "groene" TAZ neemt dat bericht over. Twee dagen later wordt er een brandaanval op de Hafenstrasse uitgevoerd die gelukkig mislukt.

De TAZ drukt een interview af met Lichte - chef van de geheime dienst - zonder kommentaar of gelegenheid voor de mensen uit de Hafenstrasse om het interview (dat over hen ging) helemaal te mogen lezen. Reageren mocht al helemaal niet. Daarop werd de TAZ "wegens Lichte" bezocht en de burelen verwoest. Daarop distantieerden de "Grünen" en aanverwante groepen zich van de Hafenstrasse.

Toen eind 1985 duidelijk werd, dat er weer een aantal medewerkers van grond- en energiebedrijf door de panden wilden trekken om een voorwendsel te vinden voor een ontruiming en die gelijk ook met een enorme politie-aanwezigheid uit te voeren, kon er dus niet op erg veel steun uit de stad gerekend worden. Een paar maanden eerder was Günter Sare vermoord en de opleving van het militante verzet bood uitkomst. Er werd nationaal gemobiliseerd en honderden mensen kwamen om de panden desnoods daadwerkelijk te verdedigen NO PASARAN!

En het plan ging in de koelkast. Mede omdat uit de geheime voorbereidingen, die kort tevoren uitbleken, bleek dat de senaat de ontruiming ook zonder juridische basis wilde doorzetten. Daartegen begon de achterban van de SPD te sputteren. Na deze overwinning, en met de isolatie in de stad zelf, werden de Hafenstrasse-dagen rond oud en nieuw 85/86 vooral een (inter)nationaal kongres van autonomen en anti-imperialisten, wat een belangrijke bijdrage leverde aan de verster-

king van de onderlinge banden van het militante verzet.

Maar de Hafenstrasse leek zijn langste tijd te hebben gehad: voortdurend was er een ontruimingsdreiging en het was maar de vraag of de senaat zich aan de kontrakten (die tot einde '86 liepen) zou houden.

De politie houdt de hele tijd druk op de ketel met allerlei pesterijen. De taktiek is: de bewoners murw te maken.

Midden in de zomer van '86 begint de terreur op volle toeren te lopen:

23.7 de stroom wordt afgesloten;

12.8 Schmaal's hotel wordt ontruimd;

17.8 nadat een vergunning voor het bouwen van een steiger wordt geweigerd, wordt er toch een steiger gebouwd om de (volgens de kontrakten) verplichte herstelwerkzaamheden aan de gevel uit te voeren.

20.8 Wanneer het oude stucwerk van de gevel is, haalt de politie de steiger weg;

1984-1987

28.8 De kontrakten worden per 31.12 opgezegd. Overeenkomsten voor stroom worden per 30.9 opgezegd;

26-30.9 Aktiedagen in de Hafenstrasse. Een nieuw gekochte steiger wordt gebouwd, de muren gestuct en van een muurschildering voorzien. De schade van de politieoptredens wordt hersteld;

20.10 De politie schildert de murer zwart over om de teksten niet bevielen:

18.10.77 ANDREAS BAADER, GUDRUN ENSSLIN, JAN RASPE, INGRID SCHUBERT, in Stammheim terechtgesteld door de fascistiese moordenaarszwijnen uit Bonn: Schmidt, Genscher, Vogel, Rebmann & Co. SOLIDARITEIT BETEKENT STRIJDEN, SOLIDARITEIT MET DE RAF.

28.10 Politie bestormt de panden en ontruimt een paar woningen. Alles wat los en vast zit wordt op de straat gesmeten. Tegelijkertijd wordt een net gekraakt pand elders in de stad ontruimd.

21.11 Weer worden de panden bestormd en heel erg veel spullen vernield, de bewoners weten te vluchten. Huisdieren die achterblijven worden doodgetrapt, aquaria kapot geslagen. Na deze laatste 2 ontruiming en gaan duizenden mensen spontaan de straat op. Er wordt gedemonstreerd en er worden ruiten ingegooid en brandaanslagen gepleegd. Niet alleen in Hamburg, maar in veel steden in de BRD en in Kopenhagen.

Terwijl de politie doorgaat met grootschalige optredens tegen de Hafenstrasse (o.a. om te kijken of de ontruimde panden nog leeg zijn) krijgen steeds meer mensen door dat wat er met de panden gebeurt, niet altijd ligt aan de "chaoten" en "terroristen" die er zouden wonen, maar door een aantal overspannen smerissen. Dit wordt nog versterkt door de grove repressie tegen de Bequerel-beweging.

Zo komt 't op 20.12 tot een grote demo, waar behalve een "revolutionair blok" van autonomen en anti-imps, zo ongeveer alle radikale linkse groepen tot de Jong-socialisten aan toe aan meedoen: "tegen ontruiming van de Hafenstrasse, voor stopzetting van de politieterrorisme en voor nieuwe kontrakten".

Er lopen ruim 10000 mensen mee. Wanneer de politie tracht het revolutionaire blok te omsingelen (op het Heiligengeistveld) slaat

niet alleen dat blok terug, maar helpen ook de "vreedzame" demonstranten mee om de kit te verwijderen. Die trekt zich dan terug. In de dagen erna breekt er in een tiental warenhuizen in Hamburg brand uit. Om de eisen nog eens kracht bij te zetten en voor een uitverkoop vóór Kerstmis te zorgen.

Gedurende de verkiezingsperiode blijft 't dan rustig, al zijn de huurkontrakten eigenlijk afgelopen. In april '87 komen er dan weer 5 ontruiming en aanzetten.

Om het verzet vorm te geven is er een aktiedag, "Tag X", waarop allerlei groepen ieder hun eigen akties naast elkaar doen, van bezettingen van een radiostudio, HEW- en SAGAkantoren, spandoeker worden opgehangen, er worden blikkenbezoeken aan een CDU-kantoor gebracht. Ook in andere steden vinden akties plaats. Er mogen dan veel akties zijn geweest, heel veel had 't echter niet om 't lijf. In die zin was het geen sukses. In de media wordt TagX echter heel erg opgeblazen.

Iemand die betrokken zou zijn bij de aktie tegen een CDU-kandidaat komt op een opsporingsposter. Hij is niet de enige die te grazen wordt genomen. Voor een paar stenen op 20.12 wordt iemand tot 22 maanden veroordeeld. Al eerder was iemand voor akties tijdens de RAF-hongerstaking tot anderhalf jaar veroordeeld (brieven van haar staan regelmatig in de Knipselkrant).

Nadat eind '85 een bewoner zichzelf doodde door uit het raam te springen, komt in februari een andere bewoner, Harald, door een overdosis om het leven (door alle stress is het vloeibare en gedroogde druggebruik aanzienlijk gestegen). Harald was degene die de eerste muurschilderingen heeft gemaakt.

Door alle terreur van de laatste jaren en de dreiging morgen op straat te staan, was het moreel danig aangetast.

Dan komt de op 600 miljoen DM geschatte miljonair Reemtsema op de proppen. Al eerder had hij geld gegeven om het dak te vernieuwen en de steiger te kopen, nu deed hij het aanbod aan de senaat om alle panden voor een symbolies bedrag te kopen en voor herstel zorg te dragen.

De senaat wilde echter de reële prijs voor de grond hebben en maar een paar huizen laten staan. Reemtsema brak de onderhandelingen af, omdat hij geen koehandel wilde.

Wanneer dat bekend wordt zetten de bewoners de panden met betonblokken af tegen een mogelijke ontruiming met pantserwagens. De politie werpt uit een helikopter stencils dat dat verwijderd moet worden en dat zij 't anders doen.

Er volgt weer een optreden. Onder tussen onderhandelt een groep uit de buurt met de senaat over aankoop.

De ontruimde woningen worden weer herkraakt. Een ander pand dat elders in de stad gekraakt is wordt weer ontruimd, maar ook daar wordt over huren onderhandeld.

Omdat begin augustus door de senaat een oordeel over de toekomst van de Hafenstrasse geveld zou worden, werd er op 1 augustus een demo gehouden. Zesduizend mensen liepen mee. De onderhandelingen resulteerden in eerste instantie in een overeenkomst van 3 kantjes. Maar net een dag voor de zaak afgesloten zou worden, trok de senaat z'n voorstel in en kwam met een nieuw kontrakt van 24 kantjes (waarin oa. stond, dat er ontruimd kon worden, wanneer de straat voor de panden niet schoon gehouden zou worden...). Daarna kwam de senaat met de mededeling dat een definitief besluit in september genomen zal worden. Tijd rekken dus.

De Hafenstrasse probeert op deze taktiek te reageren door zoveel mogelijk publiciteit te maken. Daartoe werd afgelopen weekend begonnen met illegale uitzendingen met een radiozender vanuit de panden.

Der Kampf gegen
das Väterrecht
ist der Kampf gegen
den Staat

WIR
DE KAMP

Es
MILITÄR

UIT EEN INTERVIEW MET DE
'HAMBURGER RUNDSCHAU'

Ordnung

ABN

der gesamte...
KAMPF

HR: Wie zijn jullie eigenlijk, "de Hafenstrasse"?

De heersende klasse meent dat iemand alleen in zijn beroep en opleiding kan laten zien wat ie waard is. Wij doen dat anders. Het is niet zo belangrijk of iemand hier werkt, dus een baan heeft en geld verdient en een ander niet. Sommigen krijgen geld van de sociale dienst. Anderen

zoals we sowieso proberen ons dagelijks leven kollektief te organiseren.

HR: En dat lukt?

Elders funktioneert 't toch zo, dat bij mensen alleen naar de economiese waarde wordt gekeken. Alleen nog als objekt, een machine voor het kapitaal. Iedereen krijgt precies verteld wat ie mag en moet doen. Dat is bij ons deels

septeren, dat de panden niet meer bewoonbaar zijn, dat ze 't zelf niet meer kunnen herstellen.

Wat de vraag betreft, om samen wat te doen: daarbij let iedereen op dat ie bijdraagt wat ie kan bijdragen. Wat mensen elkaar hier geven is niet in geld uit te drukken. Er zijn mensen die hier materieel veel inbrengen. Anderen die er wat insteken door aan de panden te werken. Weer

hebben een echte werkdag of volgen een opleiding, of hebben een baan als monteur of taxichauffeur.

Er zijn er die in de haven werken, doen wat ze maar kunnen krijgen. Sommigen gaan naar school. En er zijn mensen die in eerste instantie niets doen, sommigen hebben niet eens een uitkering.

En dat wordt dan samen geregeld, zodat er desondanks samengeleefd kan worden. Wij hebben daarvoor geen vast schema, niets met een vaste kas of zo. Er wordt opgelat dat iedereen te vreten heeft

opgeheven. het is ons doel, dat verder door te zetten. In ieder geval heeft ons dagelijks leven ook onwijs veel met de algehele situatie te doen.

Om een voorbeeld te noemen: als we weer 'ns aan het dak werken en er komt een demo tussendoor, dan blijft het dak eerst liggen. Soms heeft 't ook andere redenen dat iets blijft liggen. Dan zijn SAGA of de smeris bezig om veel te vernielen, ook het konstruktieve element in onze hoofden, doordat ze het dak weghalen dat wij juist gelegd hebben kabela wegslopen, kozijnen dan verlies je de zin om opnieuw te bouwen, wat je al drie keer hebt gerepareerd.

Dat is toch 't doel, dat mensen die hier wonen maar moeten ak-

anderen koken bijv. in de "Volxküche". En op de een of andere manier werkt dat, respektievelijk ontwikkelt zich dat verder. De bewoners die wonen hier en er wordt niet zo precies gekeken, wie het meeste voor de Hafenstrasse doet. En wanneer er ruzie is, komt dat er ook bij.

HR: Wat voor ruzies?

Iemand wil bijv. zijn auto niet uitlenen. Dat is zo'n beetje het nivo waarop hier wordt geruzied. Daarover hoeven wij ook geen harmonies verhaaltje op te hangen. Er zijn veel dingen, die precies zo in een woongroep lopen. Sommigen voeren nooit wat uit. Wanneer er iemand is die alleen met de benen over elkaar zit en niets bijdraagt, niets kollektiefs doet, die maakt zich dan zelf los van de rest.

HR: Wat gebeurt er dan?

Door ons niets. Dat is toch vooral een probleem van die mensen, wanneer ze zich isoleren. Soms ook doet iemand een tijdlang niets meer, dat verandert dan wel weer.

HR: Is er een hiërarchie binnen de panden?

Ik geloof van niet, dat er hier zoiets als boven en beneden is. Zeker zijn er mensen die op sommige punten meer verantwoordelijkheid dragen, maar dat is niet zo nauw.

Er zijn hier gewoon mensen die allerlei bijgedragen hebben: een half jaar Volkküche, een half jaar bouwen, een tijdje niets en dan weer 'ns geld verdienen.

HR: Organiseert zich dat vanzelf?

Ja... er wordt geen plan gemaakt. Het komt erop aan, hoe we met elkaar uitkomen - en en in hoeverre we in de positie zijn om een project - bijv. een verbouwing - uit te voeren. Daarbij kan ieder zich af en toe aan z'n verplichtingen onttrekken, ook als dat problematisch is. En wanneer wat gedaan moet worden en om de een of andere reden lukt dat niet, dan wordt dat op de vergadering besproken. Dat is niet 't hoogste gerechtshof. Er wordt meer over de algehele houding tegenover een probleem gediskussieerd. Daaruit wordt dan afgeleid wat we doen. - resp. organiseren we wat.

HR: Hoe doen jullie dat als er kinderen zijn?

Die zijn er niet meer. Die zijn verjaagd door de voortdurende politie- en psychoterreur. Er waren hier 6 kinderen. De situatie met voortdurende politieakties was echter volkomen onberekenbaar. Dat goldt niet alleen voor de kinderen, maar voor hen het meest. Je kreeg de psychische situatie, dat ze niet meer wilden eten na politieoptredens, dat ze 's nachts huilend wakker werden omdat ze van de politie droomden. En bovendien kun je de smeris niet echt vertrouwen. De kinderen waren bij optredens steeds heel akkuut in gevaar, wanneer de smerishonden door het pand raasden. Dat gaat zover dat ze bijv. bedden, drinken en tabak met CS-gas bespotten en kleine katten doodtraptten.

Ook dat is weer een deel van hun strategie, om de kinderen te verjagen, om het schootveld kwasi vrij te hebben. Dat werd weer spiegeld in de huren. De SAGA heeft zelfs met geld gewapperd wanneer mensen met kinderen vertrokken (...)

HR: Hoe is jullie verhouding met de buurt?

Vijf jaar geleden was er in de buurt nauwelijks zoiets als een autonome structuur. We waren hier zo'n beetje de eersten die anders leefden. Maar een gezonde vijandigheid tegenover de staat is in St. Pauli altijd al een goede traditie. Wij zijn voor de overheid het topje van de ijsberg, waar ze bang voor zijn. Daarom proberen ze ons zo fel te bestrijden. Anderen moeten als 't kan niet de lef ontwikkelen om ook zoiets te proberen, zoals wij.

Waarom hangen er hier zoveel katten rond? Dat is niet alleen tegen ons, maar moet alle buurtbewoners bang maken. Dat heeft men hier ook door. De staattreedt volledig als bezeten in de buurt op - en wordt ook zo gezien.

Niemand heeft er behoefte aan en ook gewone mensen snappen dat. Daarom zijn er velen solidair met ons, want ze hebben min of meer hetzelfde probleem. Alleen staan ze alleen.

HR: Noem eens een voorbeeld van praktische solidariteit?

Er hing onlangs een spandoek: Hafenstrasse bleibt. Smeris rotop! Soms ligt er ook een briefje van honderd in de brievenbus. En dan is er de gezamenlijke strijd tegen de fascistische skins, vooral, die hier rondhangen.

We hebben samen met turkse jongeren de skins al vaker de Davids-wache in gejaagd.

Er zijn straatfeesten die met de buurt zijn georganiseerd. En er is het initiatief van "buren van de Hafenstrasse" die veel geholpen hebben. En onze strijdbare kameraden hier in St. Pauli hebben ook barrikades gebouwd in de wijk, wanneer de politie ons terroriseerde.

HR: In het verleden wilde men jullie helemaal ontruimen. Jullie hebben de panden daarom als vestigingen beveiligd. Geloven jullie daarmee de staatsmacht tegen te kunnen houden?

Natuurlijk is het ons duidelijk, dat we zuiver militair niet opgewassen zijn. Maar we weten dat zo'n konfrontatie nooit een zuiver militaire kwestie is. Het punt is of ze niet zo'n overdosis geweld politiek kunnen veroorloven. Dat kunnen ze niet, wanneer de strijd waarom het gaat door grote delen van de bevolking rechtvaardig gevonden en ondersteund wordt. Stalen deuren hebben we nodig om ons tegen aanvallen door fascistische te verdedigen. Bij verrassingsakties van de kit winnen we in ieder geval tijd. De stalen deuren verhogen de drempel.

HR: Zien jullie je als avantgarde?

Nee, met dat wat hier gebeurt, kunnen we dat helemaal niet zijn. Maar misschien zijn we een voorbeeld voor principieel verzet hier in de BRD of in een metropool als Hamburg. De tegenstellingen die er zijn maken we wel wat zichtvaardiger. Er zijn toch velen hier die weinig poen hebben en hun dagelijkse oorlogjes met de kit hebben, die overleven door kleine kriminaliteit - tot nu toe werd dat steeds geïsoleerd. Het werd nooit zo zichtbaar. Dat je verzet kan organiseren, wordt nu gezien, daardoor krijgen velen meer moed. We strijden in eerste instantie voor onze eigen zaak, maar velen herkennen zich erin. En wanneer hier nieuwe etappes van de konfrontatie zijn, wordt veel helderder - ook voor hen die niet in de Hafenstrasse

wonen. Voor ons, die hier wonen, geldt zonder uitzondering, dat niemand meer een perspectief heeft met deze staat - en dat we daarom tegen de zwijnen moeten strijden. Daar is iedereen het over eens.

HR: Zien jullie een perspectief buiten deze staat?

Buiten bestaat niet. Dat is fictie. Of je laten controleren en verbuiken of daarbuiten leven. De staat moet zijn heerschappij door steeds meer repressie en controle tot in de verste uithoek veiligstellen. De tegenstellingen tussen deze staat en steeds meer mensen wordt groter.

Net zo versterkt het geweldsapparaat zich. Of anders gezegd: de normale kapitalistische toestand, de vuile vrede laat zich alleen met meer slaags en minder lekkers in stand houden. De maatschappij wordt voor de staat steeds meer vijandig terrein dat ie wantrouwt en dat ie tot in alle hoeken in de gaten moet houden. Voorbeelden daarvoor zijn de nieuwe anti-terreur-wetten, de volkstelling en natuurlijk alle ontruimingspogingen van de Hafenstrasse.

HR: Sommige groenen zien dat net zo. Wat is jullie verhouding met de GAL?

We hebben minder relaties met de GAL als organisatie, als met mensen van de groenen. Een verschil

is dat de GAL gelooft dat de staat hervormd kan worden, wij daarentegen aan tegenmacht. Desondanks is er een gemeenschappelijke sterkte. Doordat we met hetzelfde doel b.v. tegen een "gevangenentransport" optreden en 't niet aksepteren. Dat werkte ook, daar was overeenstemming die later niet door distantiëringen door de GAL teniet werd gedaan. Er zijn ook grote verschillen. De Groenen zien politiek als belangenbehartiging. Wat wij doen doen we uit eigenbelang. Je ziet

ook dat de GAL qua basis en structuur zeer burgerlijk is. Haar voornaamste basis is de intelektuele middenstand. Wij hebben heel andere belangen dan leraren juristen en dergelijke. In zover is het niet vreemd dat de GAL ons altijd als woonproject voorstelt, hoewel de meesten weten dat dat wel erg eenzijdig en versimpelt is.

HR: Hoe is het bondgenootschap met de Groenen ontstaan?

Het is zo gegaan, dat geen politiek mens meer z'n mond kon houden over de politieovervallen op ons. Een bondgenootschap, ook met delen van het GAL-bestuursniveau, kwam pas een week voor de verkiezingen weer tot stand. De GAL was bang voor het zogenaamde Nedersaksen-effekt: het tegengeweld in Brokdorf zou daar voor de Groenen de verkiezingen hebben verpest. Dat zeiden de heersende media. Regelmatige acties en opvallend grote demo's toonden al voor het "officiële bondgenootschap" dat er met de GAL-basis een verhouding van praktische solidariteit ontwikkeld was. Dat kwam ook tot uiting in veel kleine manifestaties met groepen als scholieren, studenten, burens, grijze panters, vakbondsmensen etc.

HR: Jullie leggen steeds weer nadruk op jullie solidariteit met de politieke gevangenen. Wat verbindt jullie?

De reden is, dat iedereen die voor bevrijding strijdt, die aan onze kant staat in het verzet, totaal vanzelfsprekend onze solidariteit heeft. Dat begon met discussies, toen was er een barrikade op de Hafenstrasse bij de RAF-hongerstaking 84/85. En de eis tot samenvoeging van de gevangenen is daar een onderdeel van. Ik denk ook dat er hier zo iets als een heel principiële opstelling is. Waar ter wereld bevrijdingsstrijden gevoerd worden, of dat Palestina, Nicaragua, Filipijnen of elders is, proberen we, een positie daarover in te nemen. En dan denken we aan onze eigen opstelling, hoe we zijn, dat we weten wanneer hier iets moet veranderen dat dat tegen de macht van de heersenden kan worden doorgezet. En dat daar militant en gewapend voor gestreden moet worden.

HR: Zou de meerderheid van de huisvergaderingen dat ook zo zien?

Wat echt duidelijk voor iedereen is, dat wij aan de kant staan van degenen die nooit ophouden met vechten. En daarvoor zijn hier in de BRD de gevangenen meer dan wie dan ook een voorbeeld. In hun situatie, volledig geïsoleerd voor het grootste deel, waarbij de staat alle onderdrukingsmiddelen heeft ingezet, is 't duidelijk, dat we solidair zijn. En je moet er ook op rekenen, dat je zelf in die situatie komt en in de bak landt. Wanneer mensen voor 15 jaar in de absolute isolatie zitten, dan is dat folter, dan toont de staat toch volledig z'n fascistiese gezicht. Dat hebben de meesten hier wel door. En wanneer maar 30, 40 mensen een actie uitvoeren, zoals barrikades, dan is er geen echte tegenspraak van anderen. (...)

(Uit: Göttinger Anschläge Nr 1: Häuserkampf und Stadtplanung)

18.10.77
ANDREAS BAADER
GUDRUN ENSSLIN
JAN RASPE

INGRID SCHUBERT

in Stammheim
hingerichtet von den
faschistischen

Schmidt, Genscher, Vogel, Rebmann & Co
Bonner Mördersäuen
SOLIDARITÄT HEISST KÄMPFEN
SOLIDARITÄT MIT DER RAF

NOG EEN STAATSMOORD

Als een kameraad onschuldig in de gevangenis komt en na enkele dagen dood wordt gevonden in zijn cel, opgehangen, zoals eerst is gebeurd met Marco Sanna en daarna met Mario Scrocca, dienen we om de "heren" hun ideeën te verhelderen, de wraak te laten losbarsten. Je beperken tot het bewenen van de doden is antirevolutionair; tranen en de haren uit je kop rukken, zijn dingen die we kunnen overlaten aan vrome zielen.

Wie niet weet te haten zal nooit een goede revolutionair zijn. De klassevijand ontleent zijn kracht ook aan de haat die hij koestert tegenover hen die hem bestrijden.

Om het hoofd te bieden aan zo'n vijand, die oneindig cynisch en wreed is, is het ondermeer nodig hun ook te tonen dat er altijd iemand klaar staat om met gelijke munt terug te betalen. Zonder daarmee te beweren de revolutie te hebben gemaakt. Anders geven we voedsel aan de sombere klaagliederen waaraan de wrakstukken van de anarchistiese beweging zich hebben overgegeven, altijd bereid tot "subtiele" onderscheiden, elke keer dat iemand hen eraan herinnert dat de anarchie absoluut niets te maken heeft met de sociaal-democratie.

De vijand dient te worden verslagen simpelweg omdat het de vijand is. Om dat te doen is het niet nodig iemand toestemming te vragen, zoals het niet nodig is eerst de "heilige geschriften" te raadplegen op zoek naar enkele bladzijden waarop geschreven staat "of", "wanneer" en "hoe" moet worden toegeslagen. De vijand aanvallen is een recht/plicht van iedere revolutionair; het is een vorm van zelfverdediging waarvan de legitimiteit niet hoeft te worden bewezen, omdat ze besloten ligt in de huidige stand van zaken, in de onderdrukking door de macht die ons dagelijks treft. Tegen over een macht die ons, ook als ze niet wordt aangevallen, treft en vermoordt, op de duizend manieren die we allen kennen:

met het vervuilen van de lucht en het water, het in kaart brengen van de massa, de "speciale eenheden", het informatie verschaffen dmv drugs en het pentitismo (spijtoptanten); tegenover een onderdrukking die zo overweldigend is, zo verstikkend en totalitair, staat het je rustig houden gelijk aan het weggooien

van de menselijke waardigheid.

Het is een jaar of tien geleden dat enkele dagen na de politiemoord op Giordiana Masi, een particuliere radio een cassette heeft laten horen, waarop een dialoog stond geregistreerd tussen een smeris die aanwezig was op de betreffende manifestatie en zijn superieur die de orders gaf vanuit het commandocentrum van het politiebureau, met de volgende teneur: "Chef wat moeten we doen?" "Schieten, stommelingen, waar wachten jullie op?" was het antwoord. En ze schoten inderdaad zonder zich dat een tweede keer te laten zeggen. Zo werd Giordiana Masi vermoord, zo dood de sterke arm der wet... En als het niet de politie is dan zijn het wel de rechters als Pacifico, die het moorden wel aanstaat. Want hij was het die het arrestatiebevel tegen Mario Scrocca uitvaardigde, wat totaal ongerechtvaardigd was, zoals sindsdien is aangetoond door het Tribunaal van de Vrijheid, die het nietig verklaarde.

Mario is het laatste slachtoffer van de wetgeving van nood en schande. Mario Scrocca, Marco Sanna, Pinelli, Serantini, Valerio Verbano, Lo Russo, Franceschi, Tavecchio, Miccoli...

Al deze kameraden en alle anderen die we nu niet noemen zijn dood, ook door onze laksheid, door onze kleinmoedigheid, door onze ontsteltenis.

Wie inert blijft tegenover de agressor, erkent impliciet het recht van deze laatste om ongestraft toe te slaan.

Romeinse Anarchistische Groep
"Spijtoptanten Nooit"

Enkele opmerkingen bij het stuk "Nog een staatsmoord", uit "Provocazione" een maandelijks blad uit Catania op Sicilië.

Mario Scrocca, + 27 jaar is op 1 mei opgehangen gevonden in zijn cel. Een paar dagen daarvoor was hij gearresteerd door DIGOS, een afdeling van de Italiaanse politie die zich bezighoudt met "terreur" en dope.

Mario werd beschuldigd van het negen jaar geleden doodschieten van twee fascistenaars.

Hij heeft een briefje achtergelaten waarin hij zegt onschuldig aan het hem ten laste gelegde te zijn en ook dat het niets uitmaakt, binnen of buiten de bagjes, waardoor hij de voorkeur geeft aan de dood.

Zijn advocaat die hem nog heeft gesproken heeft gezegd dat hij geen tekenen van depressiviteit heeft gezien bij Mario en dat niets er op heeft gewezen dat hij zichzelf van kant wilde maken.

Mario is vervoerd naar een ziekenhuis buiten het terrein van de gevangenis "Regina Coelli" in Rome, dit terwijl Mario beschuldigd werd van dubbele moord. Giordiana Masi + 16 jaar, werd 10 jaar geleden doodgeschoten tijdens een demo op het Piazza Navona, later is de schietende smeris op foto's in kranten afgebeeld als zijnde een demonstrant.

Voor Mario Scrocca is + 10 mei nog een demo geweest die begeleid werd door zwaarbewapende oproerpolitie.

FRONTLINE INFO

reactie van de vakgroep

In de Zwarte 83 verscheen een reactie op ons artikel 'spelen met vuur' (Zwarte 82). De grote lijn van deze reactie was dat je niet over strategie en tactiek kan praten zonder het over politiek te hebben. Met gevoel voor humor werd gesteld dat de 'nota dan thuisloos' 'in een blad voor managers'.

Wij zijn het daar helemaal mee eens en vermoeden dat we onze bedoelingen niet duidelijk genoeg hebben uitgelegd. Waarschijnlijk stonden deze wat al te bondig en verholten in onze eerste tekst: je levenshouding, je etiek, waarden en normen zijn het uitgangspunt van waaruit je handelt. De strategie en tactiek zijn daar geheel ONDERGESCHIKT aan. De etiek-diskussie is dan ook veel fundamenteeler en belangrijker. We schrijven in de twee artikelen niet over waarden en normen omdat we bang zijn dat de strategie diskussie erdoor ondergesneeuwd raakt. De REDEN van onze schrijverij is dat ons opvalt dat groepen, die op zich prima bezig zijn, hun activiteiten zo weinig DOELMATIG en EKONOMIES aanpakken. Over het meer doelmatig en ekonomies aktievoeren willen we het hebben. We laten zien hoe macht werkt. Iemand die na het lezen van ons tweede artikel plotseling alles alleen in termen van macht verklaart raden we dringend aan 'Kritiek op de nota spelen met vuur' in de Zwarte 83 te lezen. De etiek BLIJFT het fundamentele uitgangspunt.

Voor de lezer-es van beide artikelen:

- in de Kritiek wordt "politiek" gebruikt voor het formuleren van je WAARDEN en NORMEN.
- in onze stukken wordt "politiek" gebruikt voor een NIVO VAN ANALIESE. De politiek bepaalt het verloop van de strategie. Op zijn/haar beurt bepalen de waarden en normen het verloop van de politiek.

In het tweede artikel willen we, met behulp van een voorbeeld laten zien hoe je doelmatig en ekonomies aktievoeren kan.

P.S. Voor de schrijverster van de kritiek: we zijn alleen op de hoofdlijn van je kritiek ingegaan. Alle vragen beantwoorden was niet te doen. We hopen dat in het nieuwe stuk over een paar vragen helderheid komt en de "losse flodder" meer concreet wordt.

De vakgroep Tactiek en Strategie

KAMPANJES. LAAT 100 BLOEMEN BLOEIEN.

Vorige keer heeft de vakgroep Tactiek en Strategie het RARA-suxes bij de Makro verklaard. Het nieuwe Shell-offensief werd als waardeloos verworpen. De laatste axies hadden geen zin en werkten zelfs kontra-productief op het RARA-suxes.

Na het vorige stuk voelde de Vakgroep Tactiek en Strategie zich verplicht niet alleen negatieve kritiek te laten horen. We willen bijdragen aan een nieuwe manier van denken over aktievoeren. Daarom gaan we deze keer in op het voeren van een axiekampanje. Als voorbeeld hebben we, na lang aarzelen, Shell genomen. Shell is, wat nederlandse bedrijven beterft, de vetste kluit waar je axie tegen kan voeren. Juist omdat het zo een machtig en groot bedrijf is zijn we niet overtuigd van het slagen van een kampanje. We willen alleen laten zien wat er voor nodig is om Shell heel misschien om te laten gaan. Om niet in herhaling te vervallen verwijzen we voor tactiek, strategie, en politiek naar de Zwarte 82 en Bluf! 277

SHELL SMEER EM

Shell is heel groot (zie Zwarte 82/Bluf! 277). Het is op veel terreinen aktief, en heeft daarom niet een kwetsbare sektor. De SHV bijvoorbeeld kent maar twee sectoren: kolen (energie) en grootwinkelbedrijven. Het effectief aanpakken van een poot (de Makroketen) is dan genoeg om de onderneming zelf om te laten gaan. Nogmaals, bij Shell is dat niet het geval. En, oh tegenslag, onlangs is de Bruyne benoemd tot topman van Shell: een vuurvreter die zijn sporen heeft verdiend met de ondersteuning van het Ian Smith apartheidregiem in Rhodesië. Wil je een kans maken om je anti-apartheidstrijd te winnen dan zul je tacties en strategieën een zo sterk mogelijke positie moeten innemen. Een foutje maken kan je vergeten. We zullen kort aangeven waar we het over gaan hebben: -we beschrijven eerst een paar strategische inzichten.

Daarna komen we met een overzicht van verschillende axiemethodes. We laten zien hoe je deze methodes moet inpassen in een kampanje. -de kampanjes zelf schrijven we niet. We kunnen de kampanje ook niet uitwerken. Dan moet je eerst weten wie wat wil doen.

DE VAKGROEP TA

Nog een laatste puntje. Een van de dingen die de kraakbeweging veel kracht gaf was de spontane woede. We vinden dat een sterk punt. Alleen willen we het nu hebben over een langdurige strijd die doorgaat ook al is de eerste vlaag van woede voorbij. En bij een bedrijf als Shell moet je zeker rekening houden met een lange strijd.

LAAT HONDA

STRATEGIESE TIPS

1. Informatie is macht
Goede en nauwkeurige informatie over het bedrijf en de politiek rond het bedrijf is goud waard. Soms blijkt dat na informatie een axie helemaal niet nodig is (zie tip 3) of een andere axie veel effectiever. Verder kan je het risico voor jezelf verminderen door goed te zijn geïnformeerd. Dit laatste wordt al gedaan in de beweging. Denk bijvoorbeeld aan skanners. Dit slaat op informatie tijdens de axie. Ook voor axes wordt er al gedokumenteerd. Bijvoorbeeld met het lezen van jaarverslagen, rapporten enz. Maar je kan ook rustig verder gaan en informatie zoeken over de verschillende politieke kampen binnen het bedrijf, interne bedrijfs-spanning en vrienden en vijanden van de onderneming. In openbare bronnen is hierover veel bekend. Het enige gevaar is dat bij het verzamelen van informatie je gezicht belend raakt. Dit hoeft geen probleem te zijn: er zijn mensen die best informatie voor je willen doorsluizen, je kan je vermoeden, je splits je op in een legale en een illegale groep. Er zijn dus een hoop manieren te bedenken. Behalve de informatie is ook de communicatie belangrijk. Als je weinig macht hebt ben je erg afhankelijk van je communicatie. Een manier om je macht te vergroten is meer steun voor je axes

KAMPANJES.

te krijgen. Door kommunikatie kan je je standpunt duidelijk maken en je positie strategies versterken. Hoe sterker je staat hoe minder makkelijk Shell je kan aanpakken. Bij Shell zal je daarom om STRATEGIESE redenen rekening moeten houden met de publieke en politieke opinie. Dit heeft nix te maken met de discussie of je nu wel of niet op de publieke opinie moet zijn gericht. Wij analyseseren een machtsstrijd. En je moet goed bedenken dat Shell heel sterk staat. Daarom mag je nix aan hun initiatief overlaten. Hoe minder Shell de publieke en politieke opinie op hun hand krijgt des te minder krachtig kan het mobiliseren om jouw campagne de grond in te boren. Het mobiliseren van krachten door Shell heeft niet alleen te maken met jouw communicatie maar ook met de eskalatie van axiemiddelen. We komen hierop terug in tip 4. Je bent met je communicatie niet de enige groep die de publieke opinie in jouw voordeel bespeelt. Algemene informatie over apartheid kan je overlaten aan KZA, AABN en Kairos.

De op een na beste strategie is de bondgenootschappen van Shell te verzwakken. Je laat politieke partijen, bedrijven, de koninklijke familie (op "niet politieke Wijze") openlijk stelling nemen tegen de apartheidspolitik van Shell. Ook bij de politie kan je zo een sfeer scheppen, dat verminderd de opsporingsbereidheid naar heftige axes,

De op twee na beste strategie is die delen van Shell aan te vallen die de apartheidspolitik ondersteunen. Je zal veel te maken krijgen met beleidsmakers en bepaalde afdelingen van het bedrijf, bijvoorbeeld het Koninklijke Shell Laboratorium Amsterdam. In 1984 liet Shell ruim 80 patenten in Zuid-afrika registreren. De helft van deze patenten waren afkomstig uit het Koninklijke Shell Laboratorium Amsterdam. De slachtste strategie is goederen of mensen van Shell aan te vallen. Deze weg moet je alleen nemen als je geen andere mogelijkheid hebt. In tip 5 werken we dat uit.

Een goede strategie herken je niet aan het aantal afgefikte pompen, maar aan het aantal pompen dat je niet hebt hoeven laten affikken, omdat Shell gedwongen werd al eerder door de bocht te gaan. Dat betekent niet dat je altijd een fik kan voorkomen. Een machtig bedrijf als Shell kan soms een extra "argument" nodig hebben. Probeer jezelf in een zo STRATEGIES STERKE positie te plaatsen dat je de konfrontatie niet HOEFT aan te gaan. En dat je die konfrontatie zelf makkelijk wint als je die toch aan moet gaan.

3. Hoe bereik je een sterke positie tegenover Shell

2. Wijze van aanvallen van Shell

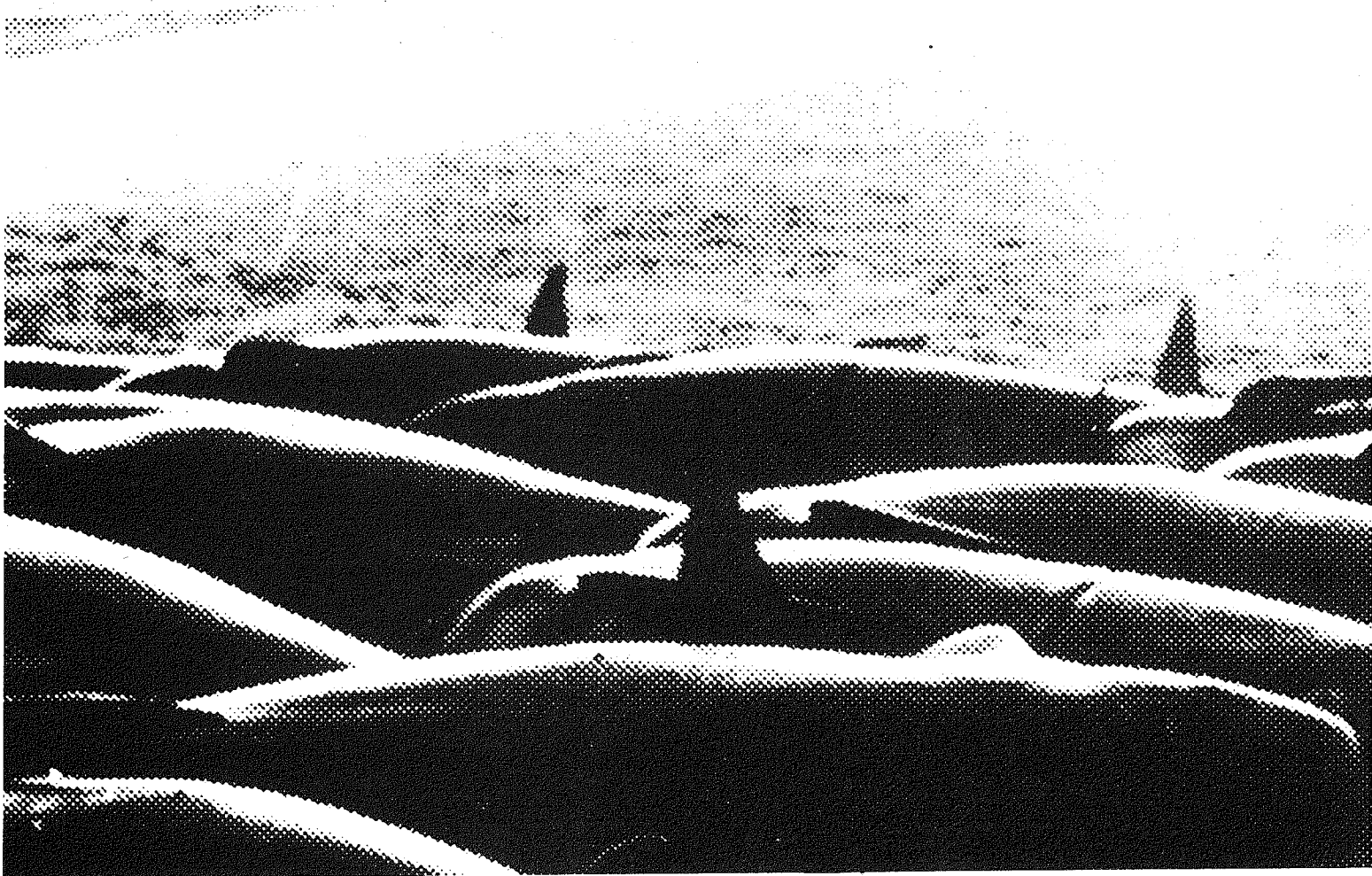
Wat veel mensen over het hoofd zien is dat je iemand op veel verschillende manieren kan aanvallen. Je kan zoals bij de Shell-pompen eigendommen aanvallen, maar er zijn ook andere methoden. De meest effectieve strategie is de strategie van je tegenstander aan te vallen. (zie middel 7) Je doorkruist daarmee zijn/haar plannen nog voor deze tot uitvoering komen. De Wraak van Meester Jonkheer De Brauw heeft dit prima gedaan. Door het bekendmaken van de Moerdijklobbie met Van Agt kon Van Aardenne bijna opstappen. De plannen zelf leken nog maar heel weinig kans te maken.

Je moet Shell zijn/haar mogelijkheid van verzet ontnemen. Dat doe je door hem/haar af te leiden en te verrassen. Een mooi voorbeeld van hoe je iemand af kan leiden waren de axes tegen de vijfde ontruiming van Singel 114. Er werd een ketting over de gracht gespannen en wat met rook- en verbommetjes gegooid. De prachtige

plaatjes werden naar buitenlandse persagentschappen gestuurd (dat kan je ook met veel andere persverklaringen doen). Doel van de actie was Singel 114 in de publiekheid te brengen als een heftig pand. Een heftig pand kan je beter niet ontruimen was de redenering. Helaas voor de bewoners: de axes waren toch niet heftig genoeg. Wat bij de Grote Keyser nog indruk maakte lukte hier niet. Maar het idee om Van

Thijn af te leiden door zijn toerisme een douw te geven bleek geniaal. De Telegraaf schreeuwde moord en brand en had het over brandbommen en aangevallen toeristen. Van Thijn wilde om het hardst. Prachtig, Singel 114 kwam heftig in de pers. Zelfs andere krakersters uit de stad spraken afkeurend over de axes. Terwijl er toch echt niet meer was gebeurd dan het gooien van een rookbommetje en verbommetjes op de voorplecht. Maar misschien zegt dat ook iets over het gehalte van de zelfstandige meningsvorming binnen de beweging. Goed, laten we terugkeren naar het eigenlijke verhaal. Van Thijn had zijn handen vol aan deze afleidingsmanoeuvre. Pas na de actie werd, toen het de Nederlandse pers begon te bereiken, een reden voor de pers verzonden. Het ging bij de actie in het begin alleen maar om HEFTIGE aandacht voor Singel 114. Toerisme werd later een volwassen thema in de beweging. Goed, laten we teruggaan naar de eigenlijke onderwerpen. De afleiding was prima, en de axievoerdersters hielden het oorspronkelijke doel goed in het oog: hun woning Singel 114. Alleen de afleiding was niet sterk genoeg (ondanks een goede strategie kan iets toch mislukken. Wat je doet is de KANS op mislukken verminderen). Een ander punt waar je een tegenstander in het nauw mee brengt is de verrassing. In de vroege jaren heeft de kraakbeweging veel succes gehad met spontane woede uitbarstingen. Denk aan het paniek-aankoopbeleid van de gemeente Amsterdam in 1980. Dit is een voorbeeld van een SPONTANE verrassing. Een verrassing kan je ook strategies plannen. Als je de Shell AFLEIDT en VERRAST verbruikt het op een verkeerde manier zijn energie en raakt bovendien verwart waardoor het de situatie niet goed kan inschatten. Dit geeft op zijn/haar beurt nieuwe mogelijkheden voor verdere afleiding en verrassing. Na deze afleiding en verrassing zit je tegenstander in de positie waar JIJ hen/haar hebt het beste tot iets kan dwingen. Val daarom Shell niet frontaal aan (dat kan je alleen

RD BLOEMEN BLOEIEN

doen als je veel sterker bent), zoals nu met de pompen. Shell is erop voorbereid en kan maatregelen nemen (toenadering zoeken tot de publieke opinie, de politiek, objecten bewaken).

De fik bij de laatste Shell-pomp is ook om een andere reden strategie en takties fout. De brand is gesticht bij een station waarvan de pomphouder tegen apartheid was. Hij heeft als een van de weinigen zelfs een brief naar Shell gestuurd (Bluf! 276). Mensen binnen Shell krijgen het idee dat het nix uitmaakt of je wel of niet stelling neemt tegen apartheid: je fikt toch af! Hoe dacht je ooit binnen het Shellkamp verwarring te kunnen stichten! Spaar juist deze pompen en brandt die af van klootzakken die apartheid prima vinden. Dan zaai je wel tweedracht binnen het bedrijf. En wat is er mooier dan een tegenstander die ten onder gaat aan zijn/haar eigen interne ruzies. JIJ hoeft dan weinig meer te doen dan wat duwtjes in de rug te geven. Nu wek je alleen een fatalistische houding op binnen Shell. Zo van: het haalt toch geen reet uit, ik ga mijn vingers niet branden bij de direxie. **BEGRIJP JE DAN OOK, JONGENS EN MEISJES VAN RARA, DAT DIE AXIE STOM WAS, KNAP STOM. DAT JE MET DIT AMATEURISTIESE GEEIKEL NIETS OPSCHIET.**

De Bruyne en Wagner, toplui van Shell, zullen traantjes in hun ogen van het lachen hebben gehad toen ze hoorden dat uitgerekend de pomp "De Vijfhoek" van die man in Zaandam afbrandde. Het stomme

van de fik zit hem voor de Vakgroep Taktiek en Strategie er niet in dat we er het eties moeilijk mee hebben, maar dat het EN takties EN strategieën een blunder is van de eerste orde. In deze axie hebben jullie een hoop energie gestoken, een hoop risico gelopen met als resultaat een totaal contra-productief effect.

Deze fout had je kunnen voorkomen, ook zonder een strategische analyse, als je jezelf alleen maar beter had geïnformeerd. (zie tip 1) Informatie is belangrijk maar je kan er ook meer mee doen. Om een strategie zo veel mogelijk kans te geven moet je jezelf geheel in de positie van de tegenstander ster kunnen inleven. Dit geldt vooral voor een sterk bedrijf als Shell. Zo leer je de manier van denken van Shell kennen en weet je wat je als reactie kunt verwachten. (dat is bijvoorbeeld de kracht van de beweging. De BVD weet vaak wie welke axie heeft gedaan. Maar ze weten niet onze volgende stap. Dat komt omdat ze nooit hebben geleerd te denken zoals wij.).

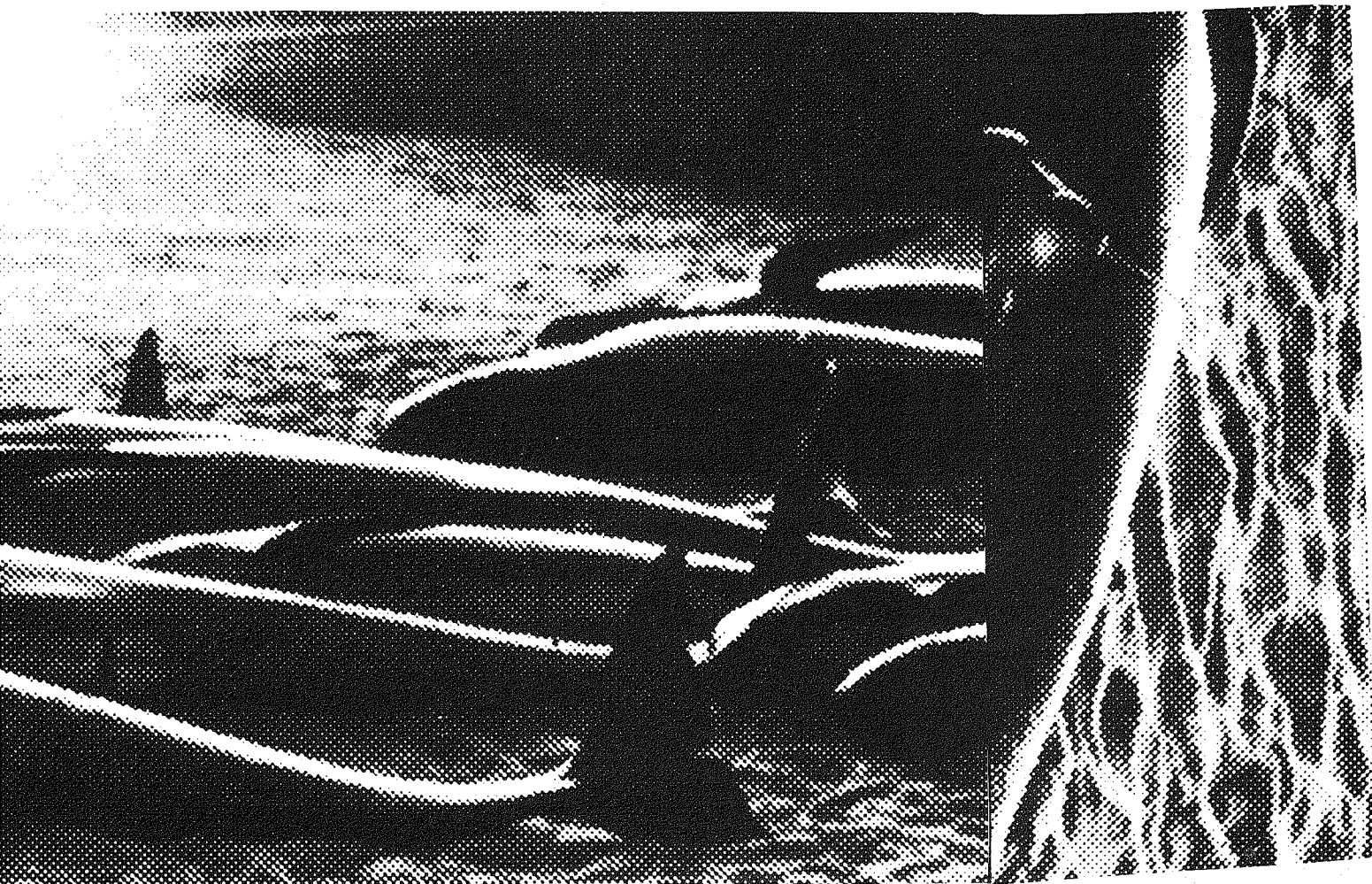
Je moet dus weten hoe ze denken. We roepen in herinnering dat je de kracht van Shell niet frontaal moet laten botsen met die van jou. Maar accepteer de richting waar de energie van Shell heen gaat. Breng vervolgens deze richting uit balans (een klein tikje op de juiste plaats is genoeg, en hiervoor moet je weten hoe ze denken), en maak Shell vervolgens af. Het bedrijf Shell is niet een statiese moloch. Het beweegt, voortdurend. Maak hiervan gebruik!

4. Het mobiliseren van krachten

We hebben al een paar voorbeelden gegeven waarin we laten zien hoe jij sterk kan staan en Shell zwak. Zorg dat Shell je zo min mogelijk effectief kan aanpakken en jijzelf economies en doelmatig handelt. Op een punt zijn we nog niet ingegaan. Het is natuurlijk slim om Shell af te leiden en te verrassen, maar het is nog mooier als Shell nauwelijx krachten kan mobiliseren tegen jouw strijd. Hier geldt de volgende regel:

Hoe wreder je methodes zijn des te meer verbitterd zal Shell terugvechten. Doordat je methodes hard zijn, zal Shell daarnaast meer steun krijgen, en daarom strategieën sterker komen te staan. (de SHV was door de afvallige houding van de verzekeringsmaatschappijen de zwakke partij geworden. Daarom kon je het vergaande middel van brandstichting veroorloven). Verder geldt: hoe meer jij je wil oplegt des te moeilijker is het om je uiteindelijke doel te bereiken. Shell wil misschien aan een eis voldoen, maar niet aan een heleboel.

Omgekeerd geldt dat als jij een uitgekende strategie en keuze van axiemiddelen hebt, krijgt Shell EN geen bondgenoten EN interne ruzie EN kan het geen krachten mobiliseren tegen jouw strijd. Als jij je campagne om EEN duidelijk afgebakend thema opzet, die de steun van de publieke en politieke opinie heeft, heb jij de meeste kans van slagen. Verwar dit niet met de slimme stunt van Singel 114. Deze brachten een nieuw thema in de

strijd ter AFLEIDING van de krachten van van Thijn. Singel 114 bleef maar EEN doel hebben: het behoud van hun pandje. Het is daarom vanuit een strategiese positie gezien slim om die middelen in te zetten waarop ze niet met de hele rataplan kunnen reageren. In het slotoffensief hoef je met de keuze van axiemiddelen wat minder voorzichtig te zijn. Maar weet dan ook dat het om een slotoffensief gaat (dat denk je maar al te gauw) De kracht van bijvoorbeeld geweldloze axievoerdersters ligt vooral op politiek nivo:

- de tegenstanderster kan geen mensen en geld mobiliseren tegen deze axievoerdersters. Omgekeerd een dode bij een aanslag is genoeg om de hele staat uit zijn/haar dak te laten gaan, allerlei repressiewetten in te voeren en klopjachten te organiseren.
- de tegenstanderster krijgt om ETIESE redenen intern ruzie. De klappen geven de axievoerdersters simpatie. Ze verliezen bewust de taktiese confrontatie en winnen met het spelen van de gebeten hond steun op politiek nivo.

Prachtig. Alleen jammer dat geweldloze axievoerdersters zo vaak hun wonden moeten likken.

Nu is het ons doel een discussie op gang te brengen over axievoeren waar je jezelf politiek, strategies, en en takties zo sterk mogelijk opstelt.

5. het initiatief.

Het initiatief behouden is van levensbelang in een campagne. Shell zal in ons voorbeeld zien dat er iets aan de hand is. Het zal zich aanpassen. Zorg daarom dat je alternatieve doelen bij de hand hebt, dat je flexibel bent. Je moet je kunnen aanpassen aan

Shells antwoord en het initiatief in handen blijven houden.

Om te laten zien dat je het initiatief in handen kan blijven houden leggen we eerst het verschil uit tussen een politieke en een strategiese strijd. Bij een politieke strijd probeer je, eventueel met zachte aandrang, iemand te OVERTUIGEN. Bij een strategiese strijd gaat het erom wie de MACHT heeft. Wij zijn alleen in het laatste geïnteresseerd. Dat betekent dat je de strijd met Shell doet voorkomen alsof het een politieke strijd is. Je houdt de strijd zo lang mogelijk politiek.

Hierop richt Shell zijn/haar energie.

Staat Shell door die strijd op de wip om zich uit Zuid-afrika terug te trekken, maar wil het er niet toe komen om het ook te te DOEN, dan kunnen een paar strategiese harde axes de politieke argumenten meer kracht geven.

In het kort doe je het volgende:

- je leidt Shell af met een politieke strijd.
- je verrast Shell met een paar uitgekende strategiese harde axes.

Na deze afleiding en verrassing zit Shell in de meest beïnvloedbare situatie. Of deze aanpak succes heeft is een ander punt. We

willen met het voorbeeld laten zien hoe je de kans van slagen zo groot mogelijk maakt. Zie je dat je de strijd, ook met het voeren van heftige axes, niet wint dan kan je beter het strategiese gedeelte achterwege laten. Het enige dat je bij zo een niet gewonnen strijd overhoudt is namelijk een verscherpte repressie: een politiek verlies.

DE MIDDELEN

We gaan enkele voorbeelden geven van axiemiddelen. Bij elk van de middelen laten we zien, met behulp van de strategiese tips, welke uitwerking ze kunnen hebben in een campagne. Verder moet je ook hier goed in de gaten houden: als we het over politiek hebben bedoelen we een nivo van analyse die BOVEN de strategie staat. (zie Zwarte 82/Bluf! 277) en Niet in het Haagse gekonkel.

1. Demonstraties, picketline, voorlichtingskampanjes. Maar ook bezettingen en andere Bonkachtige axies. Laat deze rustig gebeuren. Heb je er geen zin in, doe dan niet mee. Ze doen goed werk voor je:

- ze isoleren Shell. Het publiek weet waarover het gaat.
- je kan als een vis in het water je harde axes voeren.
- ze kosten Shell een hoop energie en interne spanningen. Deze axes hebben een uitwerking op POLITIEK nivo. Ze LEIDEN AF.

te doen kan je op hun beurt makkelijk onder druk zetten: je bemoeit je niet met de winst van hun aandelen maar alleen met hun POLITIEKE standpunt. Je kan ze dus bij een weigering in de publieke opinie als rassisten aanpakken. Deze tactiek heeft effect gehad bij KODAK. Met dit middel leidt je Shell nog verder af. De strijd is nog politiek en Shell zal verder verzwakken.

axievoerdersters. Je kan op die manier achter de strategie van Shell komen. En: de beste strategie is de strategie van Shell aan te vallen. Dus wat researchwerk bij bureaus als PAGAN, regeringsfunctionarissen en Shells beleidsmakersters is niet dom. En het zit hun ook nog dicht op de huid.

2. Lobbie. De lobbie (van Mientjan Faber en andere sosjaaldemokraten) doen op beleidsniveau hetzelfde als het eerste punt. Ook rustig hun gang laten gaan. Je moet wel oppassen met deze groep: ze kunnen zich tegen jou keren door zich van jou axie te distansieren. Zorg ervoor dat ze je niet tegen kunnen werken.

6. vernielingen. Vernielingen zijn vaak tacties een succes, maar hebben meestal een negatieve uitwerking op je strategische en politieke positie. Kies je ervoor dan is de uitwerking groter naarmate je dichterbij de beleidsmakersters zit en de axes minder fotogeniek zijn:

- de beleidsmakersters voelen zich meer op hun huid zitten.
- ze kunnen er niet de publieke mee bescapen.

7. Fikken Gaan fikken als Shell nog niet van zijn/haar stuk is gebracht werkt alleen kontra-productief. In de slotfase, als Shell beleidsmatig op de wip zit heeft een goede geplande brand meer effect. Maar lieve mensen, dan moet je niet een lullig pompje van een of ander piepeltje pakken hoor! Een van de weinige punten waar Shell economies gevoelig is zijn de research centra. De belangrijkste staan in Nederland (amsterdam), Engeland en de VS. Ze sluizen bovendien allerlei oktroyen via Zuid-Afrika door, om zo nog meer winst te maken. Omdat deze centra veel hetzelfde onderzoek doen kan je het beste tegelijk onder handen nemen. Let je wel even op de naburige olieopslagplaatsen. Anders kan Han Lammers 15 jaar na dato alsnog zijn binnenstadsplannen uitvoeren.

3. De middelen 1 en 2 maken de weg vrij voor het opzetten van een effectieve konsumentenbojkot. In de VS heeft Shell al moeilijkheden met bojkotaxes. Deze axes komen in de VS goed van de grond en hebben een traditie die teruggaat tot de burgerrechtenbeweging uit de jaren vijftig.

Het verstoren van dure partijen of het dichtlijmen van auto's is slimmer dan het vernielen van een pompstation. Let erop dat je niet zulke harde methodes gebruikt dat ze verbitterd raken. Als ze wel verbitterd raken zullen deze beleidsmakersters harder willen terugvechten, wat jouw strijd bemoeilijkt. Bij deze axes moet je verklaarde tegenstanders van apartheid binnen Shell ontzien: dit ter verhoging van de onderlinge ruzies. Een ander soort vernielingsaxie is de klanten (automobilisten) van Shell aanpakken. Dit kan even tacties een succes zijn, maar iedereen zal zich tegen je keren. Het behoort tot het soort axes van "een slag gewonnen maar de oorlog verloren". Automobilisten en pomphoudersters aanpakken doet een beetje denken aan de losgeslagen reilen in de Ferdinand Bolstraat (pogo-akademie): je pakt de kleintjes en laat de grote lopen. Niet slim.

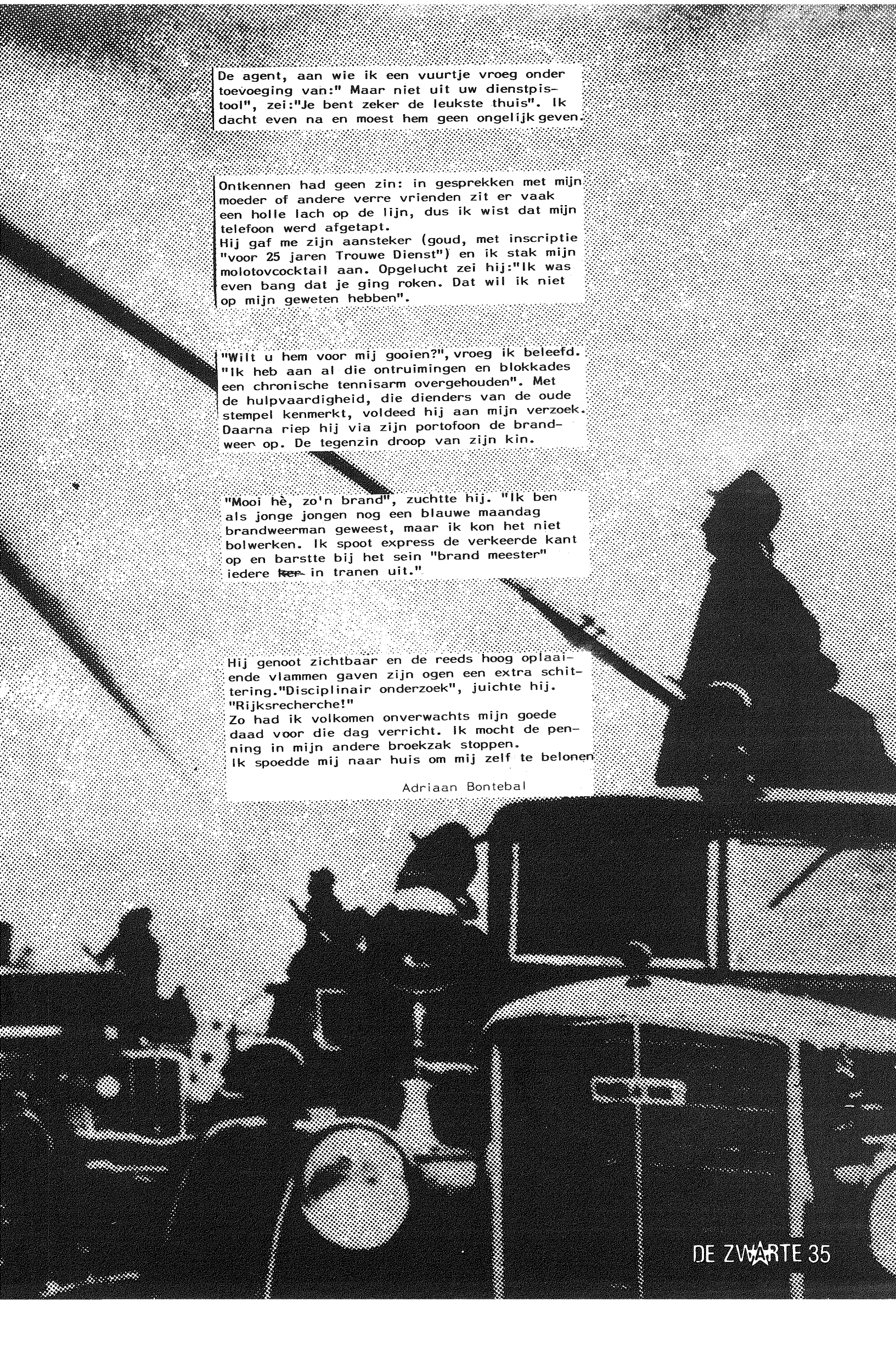
4. infiltratie

Het opzetten van arbeidsonrust kan Shell verder intern verzwakken

5. Machtiging op aandelen. Een andere populaire methode aan de andere kant van de oceaan is volmachten vragen van aandeelhouders. Weinigen zullen geneigd zijn de winstgevendende Shell-aandelen van de hand te doen. Vooral als het om bedrijven gaat met grote aandeelpakketten. Winst is hun heilig. Maar daar spreek je ze niet op aan. Je vraagt slechts een volmacht voor de aandeelhouders vergadering. Doel: een meerderheid op die vergadering krijgen die tegen de apartheidspolitiek van Shell is. Bedrijven en instellingen die weigeren mee

7. Inbraken Over Shells wantoestanden in Zuid-Afrika is inmiddels genoeg bekend. Daarvoor hoeft je niet in te breken. Wel interessant zijn de beleidslijnen van Shell over hun apartheidspolitiek, beleidslijnen van regeringsfunctionarissen naar dit bedrijf toe en Shells maatregelen tegen

Al met al: nog maar even wachten met het "heavy" axiegedeelte en eerst informatie inwinnen en Shell op het verkeerde been zetten. Succes, en tot horens (onder een andere naam uiteraard).

De agent, aan wie ik een vuurtje vroeg onder toevoeging van: "Maar niet uit uw dienstpis-tool", zei: "Je bent zeker de leukste thuis". Ik dacht even na en moest hem geen ongelijk geven.

Ontkennen had geen zin: in gesprekken met mijn moeder of andere verre vrienden zit er vaak een holle lach op de lijn, dus ik wist dat mijn telefoon werd afgetapt.

Hij gaf me zijn aansteker (goud, met inscriptie "voor 25 jaren Trouwe Dienst") en ik stak mijn molotovcocktail aan. Opgelucht zei hij: "Ik was even bang dat je ging roken. Dat wil ik niet op mijn geweten hebben".

"Wilt u hem voor mij gooien?", vroeg ik beleefd. "Ik heb aan al die ontruimingen en blokkades een chronische tennisarm overgehouden". Met de hulpvaardigheid, die dienders van de oude stempel kenmerkt, voldeed hij aan mijn verzoek. Daarna riep hij via zijn portofoon de brandweer op. De tegenzin droop van zijn kin.

"Mooi hè, zo'n brand", zuchtte hij. "Ik ben als jonge jongen nog een blauwe maandag brandweerman geweest, maar ik kon het niet bolwerken. Ik spoot express de verkeerde kant op en barstte bij het sein "brand meester" iedere ~~ker~~ in tranen uit."

Hij genoot zichtbaar en de reeds hoog op-laa-ende vlammen gaven zijn ogen een extra schit-tering. "Disciplinair onderzoek", juichte hij. "Rijksrecherche!"

Zo had ik volkomen onverwachts mijn goede daad voor die dag verricht. Ik mocht de pen-ning in mijn andere broekzak stoppen. Ik spoedde mij naar huis om mij zelf te belonen.

Adriaan Bontebal

B.Vanzetti:
"Une vie de prolétaire"

Het is een korte autobiografie van Vanzetti, geschreven in de Charlestown-gevangenis in Boston. Daar zaten Sacco en hij gevangen tot hun executie in 1927.

De oorspronkelijke text van deze autobiografie is nooit teruggevonden. De onderhavige text is de franse vertaling van "Non piangete la mia morte", uitgegeven in Rome in 1962.

Heel bijzonder is dat deze uitgave voorafgegaan wordt door een voorwoord van Pa-Kim, overgenomen van de chinese vertaling uit 1938.

Nathalie Sarrante:
"L'ère du soupçon"

Toen Nathalie Sarrante haar eerste romans schreef, romans waarin de dagelijkse gebeurtenissen belangrijker waren dan dramatische intriges, kregen deze nauwelijks enige aandacht van het publiek.

Dat bracht haar ertoe, zich te verdiepen in de redenen, waarom zij zelf bepaalde technieken van schrijven verwierp en anderen wél gebruikte. Dit deed zij door een bepaalde beweging in de literatuur te bestuderen; door na te gaan wat er veranderd is in de schrijfstijl en inhoud sinds de traditionele schrijvers als Balzac, en wat voor invloed Virginia Woolf en James Joyce, Kafka en Dostojewski op de hedendaagse literatuur hebben gehad.

J.Baudrillard:
"La société de consommation"

De schrijver en filosoof Baudrillard is ook in onze kringen al lang geen onbekende meer. Zijn in het nederlands vertaalde werk, "Fatale Strategiën" en "De Macht van de Zwijgende Meerheid", zijn al enige tijd ook in onze boekhandel te vinden.

Het scheppen van tegenstellingen door verschijnselen en waarnemingen tegenover elkaar te stellen, geeft de lezerster de gelegenheid, om achter zijn/haar eigen vooringenomenheid en denkklichees te komen. Daarmee lukt het de ons gepresenteerde wereld en de ons voorgeschotelde gebeurtenissen nieuw te benoemen en te beoordelen.

Helaas is de "Konsumptiemaatschappij" nog steeds niet vertaald, zodat we op de originele franse tekst moeten teruggrijpen; gelukkig wél in een pocketuitgave. Konsumptie is de moraal van onze wereld geworden. Zij vernietigt de basis van de mens, dat wil zeggen het evenwicht, dat de europese denkwijze sinds de Grieken heeft weten te behouden; het evenwicht tussen de mythologische wortels en de wereld van de wetenschap (logos).

Een citaat van de auteur: "Zoals de middeleeuwse maatschappij balanceerde tussen god en de duivel zo balanceert onze maatschappij tussen consumptie en de veroordeling ervan".

Robert Merle:
"Malevil"

In de kelders van het slot van Malevil zitten de hoofdpersoon en zijn vrienden om wijn te bestellen. Op dat moment breekt er geheel onverwachts een kernoorlog uit. Het middeleeuwse kasteel blijft overeind staan. De bewoners moeten zich vanaf dát moment verdedigen tegen andere overlevenden, die het kasteel met al zijn gigantiese voedselvoorraden proberen te veroveren en die met grootste moeite een eenheid proberen te vormen om te kunnen overleven.

Het intrigerende aan deze roman is, dat Malville (en dus is de titel Malevil hiervan afgeleid) het franse equivalent van het ons welbekende Kalkar is.

Verder zijn er een drietal titels uit de brochure-reeks van het **Trans National Institutue** te verkrijgen:

"Europe and the Philipppines"
"Beyond Irangate: Reagan-doctrine and the third world"
"Politics of International Money"

Tenslotte willen we nog er op wijzen, dat "de onderzoeksgids **Multi-nationale Ondernemingen**" van de stichting **SOMO** binnen is. Een onmisbaar handboek om de grote kapitaalbewegingen en concentraties te kunnen volgen; een handige informatiebron om te weten, waar je moet zijn om ze te pakken.

Dit keer zijn het een aantal buitenlandse titels, die je in de **Roode Hond** kunt vinden.

Er bestaan veel belangrijke boeken en brochures over het anarchisme en over links-radikale bewegingen, die niet in het nederlands zijn vertaald, of in ieder geval nog niet. Om deze belangrijke informatiebronnen ook voor

Den Haag te ontsluiten, koopt de **Roode Hond** heel selectief buitenlandse literatuur in, selectief omdat het om het allernoodzakelijkste gaat; dat bovendien ook nog eens gefinancierd moet kunnen worden uit de verkoop.

Wel zijn de publikaties naar onze mening zó belangrijk, dat ze in de winkel moeten staan.

Boekkafé De Roode Hond
Pr.Hendrikstr.138

Den Haag
tel. 64 88 61

open: di./m vr. 10-18 uur
za. 10-17 uur

De crisis spookt door het land. Iedereen jammert en klaagt. Sommigen moeten afzien van een extra potje kaviaar en een derde auto in de oprijlaan. Anderen moeten het zonder een extra portie biefstuk en een paar weekend-city-flights zien te redden. En weer anderen - en dat zijn er toch altijd nog zo'n 1,5 miljoen huishoudens in Nederland - moeten het een dag langer met een pomdje kaas doen.

Afgezien van het verschil tussen de bovengenoemde groepen waarop ze moeten bezuinigen, bestaat er een groot verschil tussen de eerste twee groepen, die uit eigen lijfsbehoud op doktersadvies handelen, en de laatste groep, die helemaal geen keus heeft en niet anders kan; immers, ze hebben niks meer te besteden: bevel van ene minister van financiën c.s.

En bijna traditiegetrouw wordt tegen deze hoogtepunten in de kapitalistische vooruitgang het wapen van de kooperatie ingezet.

Productie-koöperaties om de werklozen hun afhankelijkheid van de bedeling en de sociaalstaatsinstellingen te laten inruilen voor de afhankelijkheid van de arbeidsmoraal.

Verbruikers-koöperaties om de minimuminkomens in de waarde van hun bestaan binnen de kapitalistische samenleving te laten. Het historische karakter van dit fenomeen moet echter niet worden gezocht in de herhaling: dat is een geschiedenisinterpretatie van de machthebbers, bang als die zijn, dat de geschiedenis toch anders zou kunnen uitpakken, dan wat ze nu is, namelijk de bevestiging van hun positie. Voor ons moet het historische karakter worden gezocht in het falen van de kooperatieve gedachte.

De kooperatieve gedachte wordt gedragen door de onderlinge solidariteit. En zij neemt daar, waar de liberale facade van gelijkheid onder invloed van het vrije spel der economische krachten niet meer in stand kan worden gehouden, concrete vormen aan.

Enerzijds ontstaan er productie-koöperaties: daar wordt de solidariteit als wapen gezien om de kapitalistische moraal te breken. Het aksent binnen zulke koöperaties ligt dan ook op de ideologische vorming en de opvoeding. Er ontstaat een soort eiland waarop het gelukkiger te leven valt, maar dat moet dan wel geleerd worden. De initiatieven tot zulke ondernemingen kwamen veelal uit de anarchistiese, libertaire hoek. Anderzijds worden er verbruikers-koöperaties opgericht, waar de economiese solidariteit op de voorgrond staat. Het monopolie op de handel dient te worden doorbroken; de romatiek van de ruilhandel kijkt even om de hoek. Geen 'diktatuur van het proletariaat' staat in hun vaandel, maar de 'diktatuur van het sociale kapitaal'. Het is dan wel duidelijk, dat de oorsprong van de meeste verbruikerskoöperaties

in de sociaaldemokratiese hoek te zoeken is.

De indruk ontstaat gemakkelijk, dat de opkomst van de kooperatieve beweging een antwoord is van de loonafhankelijken op de periodieke crises van het kapitalistiese systeem: bijv. de Lipfabrieken na de dreigende sluiting, die toen werden overgenomen door de daar werkende arbeiders.

Maar er bestaan ook voorbeelden van gevallen waar koöperaties een belangrijke grondslag vormden voor nieuwe machtsverhoudingen binnen een staat, zoals bijv. Portugal na de Anjerrevolutie.

In de boven genoemde gevallen gaat het meestal om produktie-koöperaties, die doorgaans een kort leven beschoren is.

Anders is het met verbruikers-koöperaties. Zij kunnen jarenlang een suksesvolle koers varen en enkelen lukt het zelfs een monopoliepositie binnen het bestaande systeem te veroveren.

Er zijn dan ook een aantal elementen in de gebruikerskoöperaties aan te wijzen, die binnen de kapitalistiese markt ook gelden, zij het dan in geperverteerde vorm.

- verbruikerskoöperaties knopen aan bij de konsumptiebehoeften die er bestaan en die tevens erg gemakkelijk te sturen zijn. Feitelijk worden in de kapitalistiese maatschappij met de zelfde middelen "de crisis" overwonnen; men spreekt dan over "marktaanpassing" en doelt op het aanwakkeren van de konsumptiebehoeften. Daarom is het voor een koöperatie essentiëel, de individuele konsumptie binnen de maatschappelijke context zichtbaar te laten worden.

- verbruikerskoöperaties willen meestal een ekonomies tegenwicht vormen, als antwoord op het door de 'krisis' veranderde bestedingspatroon van de loonafhankelijken. Maar hiermee treden ze wél op binnen de markt van het systeem.

Een slopend proces van konkurrentie rondom het prijsbeleid komt in gang, waaraan zulke koöperaties zich niet kunnen onttrekken. En wie het overleeft, heeft bewezen, als gelijkwaardige partners van het systeem te kunnen meedingen naar de gunst van de verbruikerster; die is dan inmiddels al binnen de koöperatie 'verkapitaliseerd'.

Prijsvorming kan daarom niet een doorslaggevende rol spelen wanneer niet de inzet voor zo'n koöperatie als een kapitalistiese dienstbetrekking wordt beschouwd.

Hoe een voedselkoöperatie, zoals die nu in Den Haag opgezet gaat worden, er dan wél uit moet zien? In ieder geval is er meer nodig, dan een groot aantal gegarandeerde afnemersters. Hoe groot mag een koöperatie überhaupt worden?

LOK-notulen, za. 1 augustus, Rotterdam.

Aanwezig: Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Arnhem, Amsterdam.

AGENDA:

- 1) Rondje steden.
- 2) Drift, Hilversum, landelijk alarm.
- 3) Voordeurdeel/kraakkortingen.
- 4) Vluchtelingen.
- 5) Kraaksprekuren.
- 6) Prinsjesdag.
- 7) Reforger.
- 8) LOK-archief/boek en eten tussendoor.

1) Rondje steden:

Rotterdam: De Fabriek is aangekocht door een B.V. van Leutschscher. Hij bezit honderden kraakpanden in meerdere landen. De B.V die de fabriek heeft aangekocht zit in Spanje. Er is even over gepraat wat je tegen zo'n spekulant kan doen, maar daar waren we nog niet over uit.

Arnhem: Een maand geleden zijn er in een week 4 panden gekraakt. Een daarvan is bedreigd geweest en dat heeft vrij veel publiciteit gehad omdat een PvdA-wethouder de kwestie heeft aangegrepen om zijn naam op te vijzelen (zie vorige KRAAK). In Arnhem zijn nogal wat ontruiming op de APV, kraaken is daar nl. verboden. Gekraakt zijn in ieder geval 2 woonhuizen, 1 boerderij, en nog een pand waar alweer een kledingwinkel, een winkel met alternatieve labels, en een gaarkeuken in zijn gevestigd. Twee panden worden inmiddels gedoogd. Dat komt vooral omdat er 2 maanden geleden een groffe fout is gemaakt door de burgemeester. Toen is er nl. een pand ontruimd door de GBO. Sinds die tijd zijn er iets duidelijker afspraken met de gemeente.

Amsterdam. Daar is het vrij rustig. Wel wat strubbelingen rond de leegstandswet. De Jan Luyckestraat heeft vervangende woonruimte gekregen en wel Vondelstr. 80 (ex-kraakbolwerk) Er wordt waarschijnlijk op ingegaan. In de kranten stond laatst weer een artikel over maffers, terreur tegen huurders van ex-kraakpanden: het zijn er maar een paar die zich bedienen van terreur tegen die mensen. Maar ze komen wel in de krant.

Utrecht: De Vleutenseweg is ontruimd. De opkomst was teleurstellend, bij de Drift idem dito. (zie volgende agendapunt) Er waren vooral ook te weinig mensen uit Utrecht zelf. Er is een kort geding geweest tegen de J.P Koenstraat 44 bis. Dat hebben de kraaksters/krakers gewonnen omdat de eigenaar had gelogen over contracten. Het spoedeisend belang was dat het verkocht moest worden maar dat kon helemaal niet omdat beslag op het huis gelegd was. Er is ook nog een ex-moskee gekraakt. De anonieme dagvaarding

van Potterstraat 22 is in kort geding verloren. Het pand wordt verkocht. Het pand wordt 9 aug. ontruimd. De bewoonsters/ners willen wel verzet bieden, maar het komt niet goed van de grond. Tot nu toe is er dus niet veel hoop op breed verzet.

Den Haag : Ook daar gaat alles haar gangetje. Er wordt redelijk gekraakt, weinig ontruimd.

LEEGSTANDSWETOVERZICHT:

Totaal gedagvaard: 46
(Amsterdam 27, Utrecht 8, Haarlem 2, Heemskerk 1, Breda 1, Rhenen 1, Wageningen 1, Amersfoort 1, Eindhoven 1, Hilversum 1, Nijmegen 1)

Definitief gewonnen: 7, waartegen 5 eigenaren in hoger beroep zijn gegaan. 1 hoger beroep is inmiddels gewonnen (J. Obrechtstr.)

Schikking of teruggetrokken na akties: 7.

Gevorderd: 1.

In vorderingsprocedure: 4.

Ontruimd: 16, waarvan 2 vervangende woonruimte hebben gekregen.

Wachtend op ontruiming : 2, waarvan 1 verv. woonruimte krijgt. Nog in de molen: 8.

2) Drift, Hilversum, Landelijk alarm.

Op het landelijk alarm van de Drift kwamen weinig mensen af, enkele tientallen uit andere steden. De donderdag ervoor is er een nogal onduidelijk vooralarm gegeven wat mensen in de war bracht. Als je landelijk alarm geeft moet je op z'n minst je eigen stad goed mobiliseerd hebben. Verder moeten er duidelijke plannen zijn wat de binnenploeg én de buitenploeg kan doen. Dit moet ook allemaal nog goed doorgesproken worden met de steden die komen. Omdat dit alles nogal eens fout gaat komt er op een gegeven moment niemand meer op een landelijk alarm. Er wordt afgesproken dat er voortaan alleen landelijk alarm wordt gegeven als er ook wat van te verwachten valt. Dat betekent op z'n minst een goeie organisatie en mobilisatie. Voordat het landelijk alarm wordt gegeven moet de kraakgroep het land in om mensen hun plannen uit te leggen en te mobiliseren. Zoals het bij de Marienburch gegaan is, is het goed georganiseerd. Het voordeel bij hun was, was dat zij ook veel menskracht hadden om alles goed te organiseren. Daarom is een eerste voorwaarde voor landelijk alarm dat je eigen stad heel enthousiast moet zijn, dan pas ben je in staat om anderen te mobiliseren.

Bij de Drift was dat niet het geval. De helft van hun eigen stad was er niet eens. Bovendien is er van te voren niets afgesproken over de buitenploeg, je kan verwachten dat er tien blikken ME staan. Een vergadering de avond ervoor om 8 uur is niet zo slim

want de meeste mensen zijn er dan nog niet. Verder gaan veel mensen pas ergens naartoe als ze weten wat de bedoeling is. Ook Hilversum was niet goed genoeg georganiseerd. Waarschijnlijk omdat ze met zo weinig mensen zijn, hebben zij zich volledig gestort op het mobiliseren van mensen zonder iets werkelijk te organiseren. Vooral niet voor de kleine groep mensen die er uiteindelijk op af kwam. Er is met dat kleine groepje die nacht toch maar een pand gekraakt: iedereen is opgepakt.

3) Voordeurdeel/kraakkortingen:

Den Bosch: Ook daar heeft de a-sociale dienst kraak- en voordeurdeelkortingen toegepast op kraaksters/kers. De gemeente wil in hun pand een verbouwing doorvoeren, alleen dan kunnen ze hun korting ontlopen. Een vies spelletje dus. Door de kraaksters/kers was wel een vereniging opgericht maar daar hoeft de gemeente geen rekening mee te houden als die is opgericht om de kortingen te ontduiken. De vereniging heeft een rechtszaak aangespannen, de gemeente heeft dit kort geding verloren en is dan ook in hoger beroep gegaan. In Amsterdam accepteert de gemeente soms alleen huurcontracten op naam van 3 personen, om zo de huur veilig te stellen: dat betekent wel: woningdelen, dus: voordeurdeelkorting. Verder is er nog even gepraat over valse huurkwitanties en postadressen (zie vorige KRAAK) Arnhem is 8 maanden gekort geweest maar dat hebben ze met terugwerkende kracht teruggekregen.

Kleinere steden worden nog eerder en nog meer gekort. Ook is er veel willekeur. In Rotterdam is het per ambtenaar verschillend. Ook kan het handig zijn met meerdere kraakpanden een vereniging op te richten. Het veiligst is dat als daar ook grotere gelegaliseerde kraakpanden onder vallen, die andere panden kunnen beschermen.

4) Vluchtelingen.

Vooralsinds de nieuwe wet is het tijd dat ook wij ons ermee bemoeien. Het is alleen niet zo makkelijk, als je een vluchteling/e aan onderdak helpt, kost dat heel veel energie en tijd, je moet haar/hem wegwijs maken in dit land, met onze gewoontes, mensen hebben meestal nogal wat ellende achter zich liggen, en willen gewoon menselijk contact. Vaak moet er ook heel wat met ze en voor ze geregeld worden. In Amsterdam is het ASKV (Amsterdams Solidariteitskomitee Vluchtelingen) heel hard bezig mensen te helpen die soms zelfs niet naar de VVN (Ver. Vluchtelingenwerk Nederland) durven. Het VVN heeft de neiging alleen mensen te helpen die nog een kansje maken politiek asiel te krijgen. Juist de mensen die

haast geen kans maken en dreigen uitgezet te worden moeten geholpen worden. Bij het ASKV zitten tolken, advokates/n, die samenwerken met kraakgroepen die voor onderdak en begeleiding zorgen. Opvang in grotere kraakpanden is vaak heel moeilijk wegens gebrek aan communicatie. Er is een sneeuwballijn in werking getreden die moet proberen te voorkomen dat er mensen uitgezet worden, landelijk moet die nog sterk uitgebreid worden. Een publiciteitsgroepje houdt zich bezig met publ. rond (dreigende) uitzettingen (ook dat voorkomt vaak een hoop) Verder is er een noodfonds die illegale vluchtelingen een uitkering verstrekt. Ondanks het aantal gespecialiseerde mensen wat ermee bezig is, is er nog steeds een tekort aan onderduikadressen en mensen die zich met de vluchtelingen bezig willen houden.

In Amsterdam zijn in de afgelopen 6 maanden tussen de 150 en 300 vluchtelingen opgevangen. De laatste tijd worden de contacten in Amsterdam al beter, maar feit blijft dat je er echt voor moet kiezen om in en met je pand mensen op te vangen. Elke stad kan contacten leggen met meldkamers, vluchtelingengroepen en het Landelijk Steunpunt Vluchtelingen. Adressen zijn:

ASKV: postbus 11501, 1001 GM
Amsterdam. tel: 020-246869
ma/vr 10-2 uur

Je kan je ook abonneren op de nieuwsbrief en dit is tevens het adres van het Landelijk Steunpunt Vluchtelingen.

Er is nog heel even gepraat over de 15 ter doodveroordeelde Chileenen die een rel hebben veroorzaakt in de Duitse politiek. Blüm CDU-er is er eindelijk van overtuigd dat er in Chili gemarteld wordt, een ander deel van de regering niet. Om politiek asiel te bewerkstelligen voor deze 15 Chileenen zijn er acties gevoerd in Den Haag en Amsterdam. Publicitaire acties voor deze mensen zijn nog steeds gewenst!

5) Kraaksprekuren

Bij dit onderwerp waren een aantal stellingen om over te discussieren gegeven:

1) Kraaksprekuren zijn er om te zorgen dat het kraken niet beperkt blijft tot het kleine kringetje van actieve kraaksters/kers.

OF: Kraaksprekuren zijn er om te zorgen dat er meer georganiseerd gekraakt wordt, dat kraaksters/kers zich niet stilletjes laten ontruimen, dat er meer actieve kraaksters/kers bijkomen. Kortom: om de "Kraakbeweging" groter te maken.

- 2) Er zijn groepen mensen die je niet zou moeten helpen bij een kraaksprekuren: bijv. junkies, racisten.
- 3) Door leegstand bij te houden, gereedschap uit te lenen, mee te helpen met kraken etc. moeten kraaksprekuren het kraken zo makkelijk mogelijk maken.

Hier volgen wat reacties op deze stellingen:

- Groepen die actief kraken krijgen meer klanten. In Rotterdam wordt bijv. wel een leegstandslijst bijgehouden. Maar het is absoluut niet de bedoeling dat je als een woningbouwvereniging met de sleutel klaarstaat. In Amsterdam is het op sommige kraaksprekuren heel rustig vanwege de slechte reputatie die de kraakbeweging daar heeft.

- Kraaksprekuren moeten advies geven en helpen, de voorbereiding moeten de mensen zelf doen.

- We zijn nog steeds geen maatschappelijk werkers/kers.

- Vroeger kraakten mensen vooral uit ideologie, nu meestal om snel, gemakkelijk, goedkoop te wonen. De serieuze kraaksters/kers lijken soms wel op! Soms valt opeens een dag voor de kraak de helft van de toekomstige woongroep af!

- In Utrecht is het anders. Daar is nog steeds meer vraag naar dan aanbod van lege huizen. Utrecht heeft laatst een aktiekraakdag gehouden, wat heel motiverend werkte. Ze hebben toen 8 panden op één dag gekraakt. Daar kwamen mensen die in woningnood verkeerden als vliegen op de stroop af.

6) Prinsjesdag.

Zaterdag 15 aug is er weer een landelijke vergadering geweest over de demo op 19 sept. Er worden 6.000 posters rondgebracht door het land. Vanuit de steden gaan er bussen naartoe.

7) Reforger

Er komt een blokkade bij Quick Dispatch, een fietstocht naar Schiphol, een omsingeling van de MTHC. Oppassen dat je met je akties niet ingekalkuleerd wordt in de draaiboeken van de NAVO.

8) LOK-archief/boek.

Het LOK heeft een nieuwe ruimte. Het is nu elke maandag open. Er is een idee om vanuit het archief een boek te maken. Ook kan er van het LOK misschien een stichting gemaakt worden. Maar is het zinvol om daar veel tijd in te steken als de stichting alleen maar voor het geld wordt opgericht? In Arnhem zijn er maar een paar mensen mee bezig, als we een boek en een stichting willen moeten meer mensen uit het land zich ermee bezighouden. Amsterdam wil wel de stichting uitzoeken, Arnhem de fondsen.

Volgende LOK-vergadering:
5 sept. Nijmegen, 1 uur.

LOK

DEN HAAG

23-8 Hip Hop Noise Party met
o.a. Mark Steward in de
Aanslag
19-9 RAAP demo tegen de crisis-
politiek begint om 14.00
op het Malieveld

Paard

ma 24-8 Butthole Surfers
do 27-8 Bob en Bert
vrij 28-8 Moonrunners
za 29-8 Claw Boys Claw

Blauwe Aanslag:kraakbios buitenom 214

ma 24-8: 1000 bommen en granaten
di 25-8: lijn 6, deel 2
wo 26-8: la vie de francois
(bovenstaande video's beginnen
om 22 uur)
ma 31-8: nightporter
di 1-9: borssele en mariënburcht
wo 2-9: donna
(en deze 3 video's beginnen om
21.30 uur)

DELFT

Eland

wo 2-9 Hot Winternight
vrij 4-9 Disco
za 5-9 Groepenpresentatie

Filmhuis

vrij 28-8 Openlucht voorstel-
ling, zie beneden
The Company of wolves
zat 29-8 Openlucht voorstelling
Filmhuis Delft op de Koorn-
markt te Delft aanvang
21.30 La Dolce Vita

do 3-9 20.00 Kultureel kafé
vrij 4 t/m wo 9-9 Fireman's-
ball
22.00 Männer

VOP Oranje Plantage 1

di 25-8: spaanse revolutie, deel
5 en 6
di 1-9: reforger
(aanvang beide video's 22 uur)

ZOETERMEER

De Boerderij

vrij 4-9 Claw Boys Claw
za 5-9 Super disko
wo 9-9 Het Soiree

HAARLEM

19 SEPTEMBER:
DEMO TEGEN CENTRUM-DEMOKRATEN
LET OP AANKONDIGINGEN.

LANDEL IJK

REFORGER zie elders in dit
nummer

ARTIKEL 140: Het vervolg

Op 15 oktober moeten de 8 art.
140-arrestoos om 9.15 verschijnen
ter terechtzitting bij de arrondis-
sementsrechtbank te Arnhem.
ALLEMAAL KOMEN !!!!!!!!!!!!!!!

AGENDA